

౧౯౩౦౨ ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ నవంబరు నెల 23 వ తేది శనివారము } No. 192
సంపుటము. ౫ } గా శ యు క్తి వా చా నం వ త్స ర కార్తి క మా స బ ము శ వ స్తి . } సంచిక ౧౯౨

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు ఖరీదున్న వో మా బహుమతిగా యివ్వబడును.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపొడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

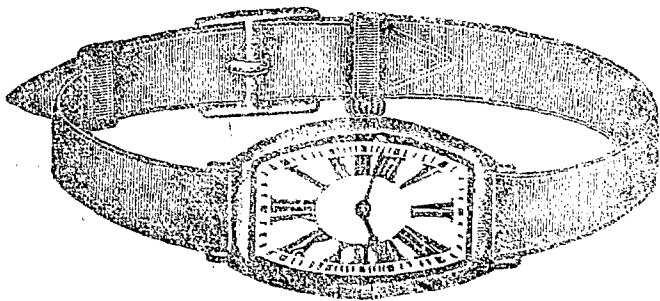
దగ్గు, శైత్యము, పడి శెము, రొమ్ముపడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేంకోస్ట్రా, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణసైన తేడా లేక పని
చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ
స్థలమందు యుంచినను సరిలయిన
గంటలను తెలుపును. భూసైన్య
ములకును, సావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామ్యుక్తాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు ఎలా వద్ద గలవు. సమృద్ధిమైనవి. చాల స్వల్పధరలు.

సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్తయి
చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున
కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందమైనదను దొరకగలవు.

ఏజెంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండుకో, ఎన్.ఎస్. నేడు, మదరాసు.

వాలంటీరు సిగరెట్లను

ఉపయోగింపును.

ప్రకృతము మార్కెట్లో యుండు అన్ని రకముల కంటె
ఇవి శ్రేష్ఠతమైనవి 6000 సిగరెట్లను 10 ప్యాకెట్లుగా
కట్టియంచబడియుండు వెంట్రె 1-కి వెల రూ. 75-0-0 మా
త్రమే. మొత్తముగా కొనుద్రవలకు మంచి కమీషను ఇవ్వ
బడును. వివరములు కావలసిన యీక్రింది విలాసమునకు
వ్రాయవలెను. పి. ఆర్. కిట్టి అండుకో.

1341

చంద్రబిల్లింగు, తంజావూరు.

G. W. M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WATCH CO.

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

AWARDED

GOLD MEDAL

490

IN THE

BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO

THE WORLD-RENOWNED

OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils. Best for the Hair.

Prize Re. 1, and Postage Extra

ample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

నో టీ ను.

తెజవాడ కాపరస్టులు, పబ్లికేషన్స్ పండర్ వాడ్

2 ఫుంటసాల వెంకటరంగయ్య 3 తంబలిగి శరణప్ప 4 నందడ
వెంకట్రాసుడు గారి నమూనా (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ.
వెంకటసుబ్బారావు 5 గూడవల్లి చుట్టా రామయ్య గార్ల తాలూకు
క్రిందగూ మల్లేశ్వర శ్రీనివాసులపేటలో తెజవాడ బొక్కయ్యగారి
పలో నెం 4/1 రు ౫ల ఇంట్లో వెట్టబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంజనీరు
మక్కుశాయునున్న గ్రీన్ కాటన్ కంపెనీ 60 హార్సపవర్ గల
ఆయిల్ ఇంజన్ కంప్లీటుగా ఒకటిన్నీ, అందుకు సంబంధిం
చిన హెప్పింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపంపు, పాల్లర్యుఇంకా
ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్లర సామానులను భాగస్వామిందరు
కలిసి స్వయంగా ఆన 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2, 3, 4 తేదీ
లను వేలమానేసి ఆఖరుసాటమీద కొట్టివేయబడును గనుక
కావలసినవారువచ్చి కొనుక్కోవచ్చును. మరలూ వేలసాట
కాలమందు తెలియపర్చడ మవును. కావలసినవారికి ఏవిధమైన
సంబాయిషీ కావలసినవచ్చినప్పటికి ఈదిగువ సంతకము చేసిన
వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును.

ఫుంటసాల వెంకటరంగయ్య,

తంబలిగి శరణప్ప,

తెజవాడ.

(1860)

మేనేజర్లు.

అమృతాంజనము.

ఈ అమృతాంజనము కర్మములకు వీలగుచున్న మోక్షము
ని బలమును కలిగించి యుష్మదేవతలకు చేసి చేతి కాలి
మంటలతో గొట్టును. మొదటను చల్లవేసి శరీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, ధైర్యము, చలనశక్తి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగునానిని తీర్చుకొనికొనుటకు.

(212) అర్థసాచ డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్రము ముద్రాణానికి గోవిందస్వామి
బరంకెగ్గిగూ కోవ. భా. అండు, 1877, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL. SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage & Co. charged extra) sent all over. Highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

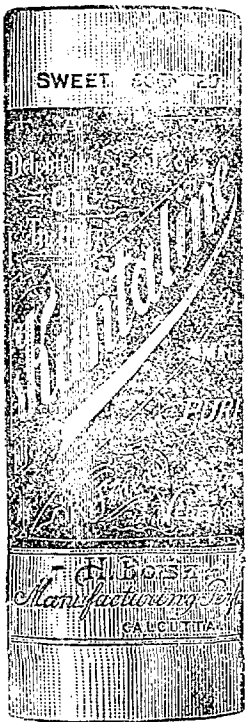
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning this Andhra Patika to thi [669]

Erectruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

కుంతలైక్ వాసనలైలము.

కుంతలైక్ తలనూనెను గురించి ముఖ్య సిద్ధ పురుషులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్నగు వారంతగ పొగడినజాబులను మీరు చూచినచో వారట్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును తవ్వకపొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగుమొలక తెల్లించును. ఎప్పటియట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైక్ మీరు చేసిన ఇట్టమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరుండగలరా? మీ కుంతలైక్ ను నూనెను రెండు మాసములనుండి వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో నొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైక్ ను వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ పెరిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినవిదగలూడ పోజాలదు. మదరాసు రాజధాని స్థాయి కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణక (ఆహ్వానము) వారు అటులాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

(1299)

ఈ మి తలనూనెను పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జూచినంతవరకు ఇవి చాల ప్రశంస పొందవని నొక్క చెప్పగలను.

మదరాసు ఎగ్జిక్యూటివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు (వాసిరి):—

ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లనగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.

నలు విజన్య పరిమళము మున్నగువాటిని కొనుగారు, మదరాసు, తంబుకెట్టి వీధిలో మున్న మా సోలు ఏజంటులు

కే. ఎఫ్. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన 120

(రిజిస్టరు) **ఆటో డిజిల్** (రిజిస్టరు)
 బాబడినది కాబడినది.

ఇప్పుటికాలపు రుచి కనుపడునది. సాటిలేని మనోహరము గువాసనగలది.

ఆటోమోటారుగాని, సారాడోమోటారుగాని, కేర్లుబడకలేని సిగ్గము నేను బడిన శతల పుష్పసారము.

నీ తుపాళుపై కొన్ని విందులు. తిలకింపవలె. మనోహరము గువాసన నిచ్చులవలెను.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సిసాల్ను ముందు.

చిన్న సైజు (జగడం)	సిసా 1-3 రు 0-9-0
మధ్యరకము సైజు 1-1/2 డాం	" " 0-12-0
సేరాక సైజు 2 "	" " 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 "	లేక క్షేపణము " 2-0-0

సి. పి. ఇత్యును బుడ్డి 1-3 0-6-0, 3 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము.

పత్రిక, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రచురణాధికారుల ద్వారాను, ఆ సేకరకు నకలు పెంపు కలవు. కావున, తాము కొనుగారు సిసాల్ను, కార్డులను ఆటోమోటారుగాని లేదా సేరాక మోటారుగాని కొనుగారు. ఈ ఆటోమోటారులకు సలహానుమతులను పరిశీలనచేయగోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో ఆటోమోటారుగల గువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోజుయేజంటు: ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రెస్ అందు కమికర్ కంపెనీ సం. 155, బాహ్యమునందు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు రేజింటు:— మెహతా పునపాత్రంకూర్, ప్రెసాబాబాకోర్డు, మద్రాసు

బ్రిటిషు నాకాదళము.

21-వ తేది సాయం కాలము కలకత్తా హైకోర్టునాగ యవాదుల బొంబాగారును రామ్మేమాయిరు పండితుడు సముద్ర స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యువస్వసించెను. వాణిజ్య సంబంధమున అన్ని జేశముల నొకటను ప్రతిరేవుకను రాక పోకలు జరుపవచ్చును. శాంతిసమయమున నాస్వాతంత్ర్యము నెవ్వరు నాడేపించలేదు. పోవు అధికారము ప్రబలముగా నున్నపుడు సముద్ర యాజమాన్యమును స్వేయిను పోర్చుగలుజేశములవారే గుత్తగొనిరి. స్వేయిను ఆర్మేడా నోడించిన పిమ్మట అట్లాంటిక్ ఓసిఫిక్ ఇండియా సముద్రము లందు గ్రేటుబ్రిటన్ వారు అన్ని జేశముల వారికిని స్వాతంత్ర్యమును కలిగించిరి. దెచ్చివాన అధికారము వీడించిన పిమ్మట తూర్పు ఆసియా సముద్రమున గూడ స్వాతంత్ర్యము కలిగినది. ఈ స్వాతంత్ర్యమును బ్రిటిషు నాకాదళమువారే గడించిరి. వారే కాపాడుచున్నారు. అందుల కగు వ్యయమును బ్రిటిషు జేశము వారే భరించినది మూడు గా రువ్వసించిరి

అన్నదానము:— గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా రాయవరము గ్రామముందు రైతులు చంబాబు వేసి కొని నెలకోజులనుండి కోజునకు వందమంది బీదలకు అన్నదానము చేయుచున్నారు. ఇందునుగురించి పాటుపడుచున్న గారసాటి గంగరాజు చాడరిగారు ఎంతయు కొని యాడదగి యున్నారు.

జేవస్వసంరక్షణము:— కృష్ణాజిల్లా గన్నవరము తాలూకా గురుబాడ గ్రామములోని రామలింగేశ్వరస్వామి కోదండ రామస్వామివారిల యానామలు రిజ్యూఅయ్యెను. దుస్సేతి సంధించినంతలో, గురుబాడ రామచంద్రయ్యగారు మొదలగువారు బందరు పెంపొంది సభకొద్దులలో ఓ. ఎస్. 23/18 రుగా స్క్రీముబాచాలు చాఖుబడిరి. అవి విచారణ కాబడి ఈనెల 15-వ తేదీన రెండు డిక్రీలును అయినవి.

ద్వితీయాంధ్రాయుర్యేద వైద్యసమైక్యము, డౌ. డా. ధాది పరివర్తనము:— ఈ సంవత్సరము కాకినాడ పట్టణమున రాజోపు డిశంబరు నెల 15-వ తేది ఆదివారము జూరంభించి సమైక్యము మూడు రోజులును డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనము ఎరిమిదిరోజులును జరుపుటకు నిర్ణయింపబడినది. డౌ. డా. ధాది పరివర్తనమును డిశంబరు నెల 15 వ తేదీలోగా కార్యస్థాన నమునకు చేరవలయును. ఈ సమైక్యమునకు డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనమునకు సంబంధించిన నిబంధనలు సమాఖ్యసారములు నుచితముగా పంపబడును. ఈ క్షరపత్రిక ప్రతిముఖ సంచాయి ప్రింట్ యాత్రు సంయుక్త కార్యదర్శి, ద్వితీయాంధ్రాయుర్యేద వైద్యసమైక్యకార్యస్థానము, కాకినాడ-అని వ్రాయవలెను.

దివ్యజ్ఞానసభ:— 17-వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము కాకినాడలో దివ్యజ్ఞాన సమాజమునందు దివ్యజ్ఞానసభ వారి 48-వ సంక్రాంతి దినముహోత్సవసభ సి. రామయ్యపంతులు, బి. పి. గారి యధ్యక్షత క్రింద సమాజేశము సభ్యుల నేతలు సభ నలంకరించిరి. అధ్యక్షులు దివ్యజ్ఞానసభవారు చేయుచున్న పనిని గూర్చియు అందలి యుపయోగములను గూర్చియు గంభీర పర్యాసమును గావించిరి. రావుసాహెబ్ ఎర్రమిల్లి వెంకట్రావు పంతులు, బి. పి. గారు క్రికష్టుని జీవితమునుగూర్చి సభ్యులకింపుగ దీనిపర్యాసమును గావించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీకృష్ణునిగూర్చి భగవద్గీతలోని కొన్ని ముఖ్యాంశములను తెలిపిరి. అనంతరము అధ్యక్షులకును ఉప న్యాయకులకును సభ్యులకును ఇతరపట్టణములనుండి వచ్చినదివ్య జ్ఞానసభాసభ్యులకును వందనము జేసిపెట్టిన పిదప సభ ముగింపబడినది.

బందరు వార్తలు.

కృష్ణాజిల్లా ల్యాండు రికార్డుల తహసీల్దారు పెద్దాడ క్రిష్ణారావుగారు 2 మాసములు నెలపు శ్రమిగొనిరి. వారి స్థానమున జేశిరాజు భావనారాయణుగారు నియమింపబడి 18-వ తేదీన చార్జి పుచ్చుకొనిరి.

కృష్ణాజిల్లా డిస్ట్రక్టు బోర్డు ఇంజనీయరు ఆఫీసు మేనేజరు జి. మాల్విభూతయ్యగారు కొలది రోజులలో నుపకార వేతనము పొందుదురు. వీరు మామూరు 15 సంవత్సరములనుండి మేనేజరు పదవిలోనుండి ఎల్లరకు ఆనామముగా ఉండి వారు. వీరి స్థానముందు ప్రస్తుతము మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు మేనేజరు అష్టా కృష్ణారావునాయుడుగారిని నియమించెదరని వాడుక. వీరు మ్యూనిసిపల్ మేనేజరు పనులు బహు గమ్యతతో నెరవేర్చుచు ప్రజా శ్రేయమునకై వెక్కిరి కమిటిలో మెంబరుగా పనిచేయుచున్నారు.

ఆంధ్ర సంఘము.

ఆంధ్రస్వాతంత్ర్య కార్యక్రమము.

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 4 గంటలకు ఆంధ్రసభా భవనమున ఆంధ్రసంఘసభయందు ఆంధ్రస్వాతంత్ర్య కార్యక్రమ మొనగబడెను. తత్సమావేశమునకు వెళ్ళుచుండి ఆంధ్రప్రము ఖులున, సి. జి. నాగభాద్రా గారు బారి సలియను, ముమారు 200 మంది నూతన స్వాతంత్ర్యులు 600 మంది ఆంధ్రులును విచ్చేసిరి. సభ్యులకందరికును సంస్కృతికరముగా ఫలహారము లాసంగబడిన పిదప దైవప్రార్థనతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. ఆసతిని ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులు గారధ్యక్షత వహించిరి. పిమ్మట స్వాతంత్ర్యుల స్వాతంత్ర్య బాస గును తత్సమావేశముతోను ప్రత్యేకముగ కాళ్ళకూరి గోపాల రావు, పంచాగ్నుల ఆదనారాయణశాస్త్రి, ఎ. వి. నరసిం హం గార్లచే రచింపబడిన కొన్ని కథములు చదువుబడిన.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులు ఆంగ్లమున సువస్థసించుచు ఈ యుద్ధము కలన కొన్ని కొన్ని ముఖ్యరహస్యములు పృథులను; కు వెల్లడి చేయబడి జాతీయ వికాసమున కలిగించినవి నడిపిరి. పృథివాతీయులు జాతీయ ఆత్మవిజ్ఞానమును పొందిరిన కెట్టిలాభము చేకూరవలసినను తన ఆత్మసహాయము ఆత్మబలమునే నమ్ముకొని యుడవలయును గాని యితరుల సహాయము మీద నెన్నటికిని ఆధారపడియుండ గూడ దను ముఖ్యరహస్యమును గ్రహించి గలిగెను. కాబట్టి మనము కూడ మనకు స్వరాజ్యము లభింపవలయుననిన మన ఆత్మబలము కలననే సంపాదించవలయును గాని తత్సంపాదనయందు మన కేతలు లోడ్పడెదను మాట కట్టికల్ల. మరియు వెసిడెంటు లెన్సుగారి "స్వయంసిద్ధయ" నూతియును పృథులనునం దంతలను వ్యాపించి జేయుటకు యీ యుద్ధమే కారణము. ఆ నూతియు లాయుడుజార్జి మొదలైన ఆంగ్లమంత్రులచే గూడ మిక్కిలి కొనెయూడబడినది గాన వారానూత్రమును మన యెడ గూడ వర్తింపజేసి జనము గూడ తత్సాత్మికఫలముల ననుభవించునట్లు జేసెదరు కాక యని కోరుచున్నామని నడిపిరి. మరి యు యిప్పుడు మనదేశము మిక్కిలి సందిగ్ధావస్థయందున్నది. మూటాగ్నయ మున్నుకర్ణ సంస్కరణములు యింకను మన దేశములో కొన్ని కొన్ని పృథేమలందు చర్చింపబడుచున్నవి. అచిరకాలములో సంస్కరణ ప్రజాత్మిక ప్రకారము ననకు కొంత బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వము లభించునట్లు గన్పట్టుచున్నది. కాబట్టి ఆంధ్రములమున మన దేశవిషయములందు మనకు గూడ కొంత బాధ్యత వీర్పడగలదు. గాన మనము మనదేశ విషయములయడ ఎక్కుడు శ్రద్ధాభక్తులతో పనిచేయవలసి యుండును. మన ఆంధ్రదేశమును గూర్చి విచారించెదము. మొట్టమొదట మనదేశములో మనమభివృద్ధిజేయవలసినది విద్య. ప్రస్తుతము మనదేశమందలి విద్యాభివృద్ధి యంత సంస్కృతికరముగా లేదు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి విద్యార్థి పాలనా విధానము గూడ మిక్కిలి యసంతృప్తికరముగా నున్నది. విద్యావిధానమునం దెట్లుడు సంస్కరణములు గావించవలసియున్నవి. ఆంధ్రమున మనకు ప్రత్యేకముగ నొక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ముండుట తత్సంతాపకరము. ఈవిషయమును గురించిన మన ఆశయును త్వరలో నెఱవేరుచుచున లిప్పుడు గన్పట్టుచున్నది. కాబట్టి మన స్వాతంత్ర్య బాగు చేయక తమ ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి ఎట్లుడు శ్రద్ధవహించి పనిచేసెదరని నమ్ముచున్నాను.

పిమ్మట సామి వేరకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు సార్వభౌము నకును, వేనవరపు రామచాను పంతులుగారు ఆంధ్రమాత కును, గాడిచర్ల వారిగోపాల్ శ్రేష్ఠిగారు స్వాతంత్ర్యులకు స్వప్రతిపచనంబుల తమ మనో హరి ముగ చెప్పిరి. స్వాతంత్ర్య సభ్యులు ఏమ్. ఎ. పరిత్యయంబు కృతార్థులయిన కస్తూరికీతాపతిరావుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

పిమ్మట సి. జనరాజు దాసుగారు స్వాతంత్ర్యుల తమ జీవయాత్రయందు జేరు జేరు యద్యోగములలో కర్మర్థింప వలసిన విధిక్రమములను గూర్చియు, భర్మములను గూర్చియు వారి కన్పొందించుచు నొక గంభీరవ్యాసమును గావించిరి.

పిమ్మట భావరాజు సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఆంగ్ల భాషలో హాస్యరస ప్రధానమైన నొక కథనమును చదివి సభ్యులను పొట్టపగులునట్లు నవ్వించజేసిరి.

అటు తరువాత శిష్యులును గురువును భారతమాతను గూర్చి మనోరంజకమైన సంభాషణమును గావించిరి.

పిమ్మట కల్యాణరణ ప్రహసన మందలి యొక రంగ భను కొంత మంది విద్యార్థులు అతిమనోహరముగ ప్రదర్శిం

చీడుపురుగులు

వానిని నివారణచేయుటకు మార్గము

దొరతనమువారు శాసనము

చెన్నపురి దొరతనమువారు రాజధానిలో పలుచోట్ల చెట్లు చేరలను చీడుపురుగులు వ్యవసము చేయుచు, ప్రజలకు చాలనష్టము కలిగించుచున్నదని విచించున్నారు. చీడుపురు గులను, ఇతరచోట్లకు వచ్చు వ్యాధులను నివారణ చేయుటకు ప్రయత్నించిరి కాని, ఆప్రయత్నముల నింతవరకు కార్య రూపమున బెట్టినవారు కారు.

అయినను ఈ మధ్య వైద్యశాస్త్రజ్ఞులతో ప్రభుత్వము వారు సంప్రదించి, ఆగస్టు నెలలో జరిగిన శాసనసభలో నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. సభ్యుల వేడుకల దొరతనమువారు ప్రయత్నమునకు సంకల్పించి బిల్లును ప్రజోపయోగముగ నుండుటకు తగినమాధ్యుల చేయవలయుననిరి. ఆమాధ్యుల నాలోచించుటకు మానసియులు రాజగోపాలాచార్యులు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులు, బొర్సరు, రామానాథు రాజు రాజరాజేశ్వరరహదరు, నాథ్, అబ్బాసాహెబ్బులు బహదరు, కూచిపక, రామనాయుగార్లతో, నొక యువ సంఘమును నియమించి తీర్మానించిరి.

దొరతనమువారు సభ్యులనుచునప్రకారము వై వైద్య మనుష్యులతో సొక యువసంఘము నెలకొల్పి బిల్లువైన వారి అభిప్రాయములను కోరిరి.

ఈపనులుమువారు ఈమధ్య అనేకమారులు సమావేశమై, బిల్లునిషయమున చేయవలసిన మార్పులతో నొక నివేదిక మును ప్రకటించిరి. ఈపనులుసభ్యుల మార్పులప్రకారము బిల్లును సవరణచేసి దొరతనమువారు దానిని త్వరలో శాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టబోవుచున్నారు.

బిల్లులందు దొరతనమువారు చీడుల నివారణ చేయుటకు బూనుకొనదగిన కార్యములు వివరింపబడినవి. ఏప్రదేశమునగాని చీడులు వ్యాపించి యున్నవని తెలిసి తదసంబంధము దొరతనము వారికి ఆప్రదేశములను చీడులు నివారించబడినంతవరకు, స్వాధీనముచేసికొనుటకు బిల్లు అధికారమిచ్చుచున్నది. భూములను స్వాధీనముచేసికొనినంతకాలము, వైతునకు కలుగు నష్టమును కొంతభరించుటకు బిల్లు దొరతనమువారి కధికారమిచ్చుచున్నది.

ఇట్టి ఆత్మ్యత్వమగు శాసనము పట్టప్రజలు ఏమియు అభిప్రాయ మిచ్చినారుకాని ఈపనులుమువారు నివేదిక మునందు వ్రాయుచున్నారు. ఇదిచాల చింతనీయును. ప్రజలకు చీడుల విషయమున బాగు తెలియును. అట్టివారి అభిప్రాయము దొరతనమువారి కందిన నెంతయు లాభదాయకమై యుండును. కాని ఇంక చింతించిన లాభములేదు. బహుశా ఈబిల్లు రేపు ఫిబ్రవరిలో, జులగు శాసనసభలో సభ్యుల ఆమోదమునకు ప్రవేశ పెట్టగలరు. అప్పుడైనను ప్రజాప్రతినిధులు ఇంకను బిల్లులందు చేయవలసిన సవరణలను ప్రజలతో సంప్రదించి, సభలో దొరతనమువారికి సూచించిన శ్రేయోదాయకముగ నుండగలరు.

చిరు పాత్రధారులందరును తమ తమ పాత్రలను కడుశ్రద్ధతో ప్రదర్శించి సభ్యుల మానసంబులను రంజింపజేసెను. ముఖ్యయ్యి నెట్టి పాత్రధారుడైన జి. వి. నుబ్బారావుగారు తమ పాత్రలను విశేష కాళల్యుతో, నిపుణతతోను ప్రదర్శించి సభ్యుల ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులయిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులకు వందనములతో రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

భారతగాథ

ఇంగ్లీషుమనుషుల క్రొత్తకవారము

తెలివి తేటలు బయట పడుట

అవ్యభిచారు ప్రతీక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:—
మేము గతకుక్రవారము నాడు అర్జునునకు పూర్వ

మియబడిన క్షణము గురించి వ్రాసిన సంపాదకీయములోని విషయములు సర్వాబద్ధము లనియు మహాభారతము ఇతిహాస గ్రంథమునియు, అందుగలసంగతులు నమ్ముటకు వీలులేదనియు, ఇంగ్లీషుమనుషుల ప్రతీక వాదించుచున్నది. మహాభారతము ఇతిహాస మని మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము. ఇతిహాస మనిన పాశ్చాత్యులపంచము తాతముత్రాతల పుక్కిటి కథలుగల నొకగ్రంథపంచము మని తలంచెదరు. మనముమాత్రము ప్రాచీనపురాణము ఇతిహాసములని పిలుచుట వాడుక. పాశ్చాత్యులు చరిత్రగాథలని చెప్పుకొను వేదగ్రంథము (Bible) నకన్న మనభారతము చాలమేలైనది. నిజముపరికించిన వేదగ్రంథము లోని ప్రాతి క్రొత్తనిబంధనలలోని విషయములు పుక్కిటి కథలని చెప్పక తప్పదు.

యెహోవా ఆదాము హవ్వలు నివసించుచున్న తోట లానికి వచ్చుటయు, దిగంబరుడై పండ్లను తిరి, సిగ్గుతనముచే చెట్టుమరుగున దాగుకొనిన ఆదామును చూడకాలక పోయి నాడని ప్రాతనిబంధనలలోని అదికాండములో చెప్పబడిన విషయము పుక్కిటికథయని దానిని చదివినవారు తప్పక సెప్పుకొనకమానరు. ఈ విషయము మా ఇంగ్లీషుమనుషుల సయితము తెలియును. గాని, దానిని కప్పిపుచ్చుట అలవాటు.

పాండవుల కథ పూర్వము జరిగినదని భారతవర్షము లోని ప్రతిపాదికిని తెలియును. అందువలననే మేము అర్జునుని బలపరాక్రమముల కీర్తించుచు, ఆకాలమున మనవారి నాగరికత ప్రస్తుతపు ప్రపంచనాగరికత కన్న వేయింతలు మించి యున్నదని వ్రాసియున్నాము. అట్టి నాగరికత తిరుగ పునర్ధర్మంపబడిన గాని, లోకమున ధర్మము సంస్థాపించబడుటకు వీలులేదని సెక్కి చెప్పియున్నాము.

ఇప్పుడే మరల దేవునిమారుడగు ఏనుక్రీస్తు జన్మించి, తన్ను నేవించుచున్నవారందరు, దేశమున ధర్మము చిరస్థాయిగా సంస్థాపిత మగుటకు కావలసిన సాధనములను సూచించిన యెడల, ఆయనను మా ఇంగ్లీషుమనుషుల పార్శివార పరిహాసించుచుండురుగాబోలును. క్రీస్తుకొలుజుచక్రవర్తిమిత్రకోటిలోనుండిదేశమున రాజద్రోహవీరముల వేదజులుచున్నారని చాడిలు చెప్పి పోలీసుకమిషనరుగారికి నొప్ప చెప్పుచురుగాబోలును.

క్రైస్తు దగ్గుమురలను మా మిత్రుల నివాసప్రదేశములగు హైదరాబాద్, మిమనకో, చారింగిపేటలు అప్పుడు ఏలగుండునో యని మా కనమానము దోచుచున్నది.

గుత్తితాలూకా బోర్డు:—గౌ. నివాక్ బహద్రు పి. రాజగోపాలాచార్యులు, ఎమ్.ఎ., బి.ఎల్., సి.వి. ఇ, గారు 25-5-1919 తేదీన గుత్తిక విచ్చేసెదరు. వీరానాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు క్రొత్తతాలూకా బోర్డు కట్టడమునకు కేంకుస్థాన నోత్తరము గావించెదరు. తెల్లవారి 6-15 గంటలకు రైల్వే స్టేషనువద్ద ఆచార్యులుగారికి స్వాగతి మొనగబడును; సాయంకాలము 5 గంటలకు ఎడ్వర్డు మెమోరియలు హాలులో ఉపాహారాతిథ్య మొనగబడును.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి.

(1045)

ఈ కళాశాలలో చేరిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరకరిక్షులకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర సత్కమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరిక్షలకును ప్రత్యేక శాఖ లేర్పరుపబడి విద్య కలపబడును.

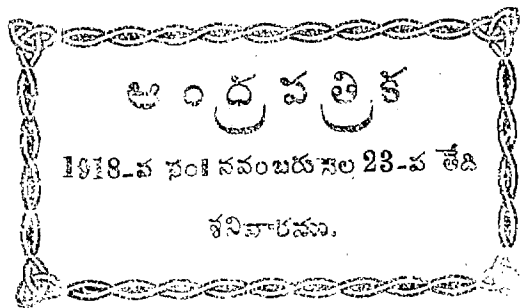
నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును.

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య శాఖకు నెలకు 5 రూపాయలు. తదితర శాఖలకు 3 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్ష నుం మత్రిష్ట లగు కొందరికి విద్యార్థి వేతనము లాసగబడును.

యోగ్యతాంశములు:—భిషగ్వరకాఖ తప్ప తక్కిన శాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వరకాఖకు మాత్రము ఆంధ్రమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని జ్ఞాన ముండవలయును. ప్రతిశాఖకు 50 గురకు మాత్రమే ప్రవేశము గలదు.

నివరణలను తెలియగోరువారును దరఖాస్తు ఫారములను పడయగోరువారును మదరాసు హంటుకోడులో నుండు

తెలివి తేటలు:—
“మండిట్”
మదరాస్.
చెన్నపురి ఆయుర్వేదకాలేజి ప్రిన్సిపల్
పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి
వ్రాసికొనవలయును.

శత్రు పరాజయ కారణము

జర్మను బల మింకను యడుగ లేదనియ, సమర మింకను కొంతకాలమువర కైనను కొనసాగి తీరు ననియ, యద్ధనిపుణు లూహించుచుండగ, శత్రు విచ్చిన్న మా క స్మికముగ తలపెంచెను. అంత్య విజయము మిత్రమండలి కెన్నటికయినను లభించి తీరునని ప్రాజ్ఞులెల్లరూహించుచుండినను, యద్ధాంత మింతత్వరలో సఫలమగు నని మూత్ర మూహించి యుండలేదు. యద్ధమున కెంతకాలమునుండియో తయారగుచున్న జర్మనుల కిట్టి పరాజయ మేల కలిగెనో, కారణ మూహించుట సులభ సాధ్యము. శత్రువులు కవిత్వ సంకల్పములతో యద్ధమున దిగి యుండలేదు. అన్యదేశములను కబళించి, ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలిగిన జరు సంకల్పించిరి. యద్ధమునందు విజయముగాంచుట కంగబలముతోనూట అత్యుబలము నూడ నత్యస సరము. ఈ సంగతిని జర్మనులు గుర్తించలేక, మోటుబలముచేతనే ఎంతటికార్యము నైనను సాధించవచ్చు నని నలించిరి. భగవంతు డెప్పుడును, పెద్దకటాలముల గల జాతులపక్షమే బూను నను నెహోలియను సిద్ధాంతమును విరవలించిరి. తుట్టుతుడకు అత్యుబలమే విజయమును లభించ జేయు నని, ఈ సంగ్రామము తేటకరచినది. మిత్ర మండలివారన్నచో యద్ధసన్నద్ధులు గాలేదు. జర్మనులు ప్రపంచస్వాతంత్ర్యమును వినాశము జేయ బూనుచున్నందున, మిత్రమండలివారట్టి స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమునకు బూసిరి. ధర్మబద్ధులై అత్యుత్కణకొరరు ఏ గాహవమున దిగిరి. కొంత కాలమువరకును మోటు బలమే జయము గాంచెను. ఎట్టి అపజయము లే తెంచినను, మిత్రమండలివారు ధైర్యమునమూత్రము విడనాడ లేదు. తమ దృఢసంకల్పమును వీరు గోల్పోవలేదు. విజయముగూర్చి వారి విశ్వాస మణుమూత్రముయ నను చలించలేదు. ఏ రెన్ని యాశదలయందైనను నిశ్చలమానసముతో బ్రవర్తించిరి. యద్ధప్రారం భమున మిత్రమండలి కెంతటి యపజయములు గలుగుచున్నను, ఒక రాజ్యము వెంట వేరొక రాజ్యము మిత్రమండలితో జేరి, వారి సుఖదుఃఖ ములలో వీరును పాల్గొన దలచిరి. జర్మనుల దురా శల గూర్చి ప్రపంచమునందంతటను, మితి లేని యాగ్రహము జనించెను. ఈ యాగ్రహమే స్వా తంత్ర్యప్రియుల నెల్లర నొక్కచో జేర్చెను. అమె రికా మిత్రమండలితో జేరినతరుణ మాలొచించిన ఈ సత్యము మరింత తేటపడగలదు. జర్మను పరా జయము త్వరలో జేకూరునని మిత్రమండలి వా రెల్ల రబ్బురపడుచుండ, రుష్యాదేశమున ప్రపంచ విప్లవ ముదయించి రుష్యుడు బలమును క్రుంగ దీసెను. ఇట్టి సందర్భములో అమెరికాదేశము మిత్ర మండలితో జేరెను. అందుచే, మిత్రమండలితో జేరిన దేశము లన్నియు, స్వాతంత్ర్య విజయముపై దృఢవిశ్వాసము గలిగి, శత్రుబల మతిశయముం దున్నపుడే, జేరసాగెను. ఈదేశములు తాత్కాలిక భముల సంపాదించి, స్వార్థమును పెంపొందించు

కొనుటకు జేరి యుండలేదనుట స్పష్టమైనది. కష్ట సమయమునం దోడిమి గలిగియుండి, అటునిటు చలించక తమ ధర్మమును నిర్వహించుటచే, మిత్ర మండలివారు విజయము బడయుగలిగిరి.

శత్రుదేశము లటులగాక, ఆపూర్వ మగు మూరణయంత్రసాధనములపై వాఢారపడి, నైతిక ఆధ్యాత్మికదృష్టిని విడనాడి, జనసంహారమునకు గడంగెను. ప్రపథమున తాత్కాలికవిజయముల బడయుగలిగెను. కాని తమ బలముడిగి, అమెరికనుల సహాయము మిత్రమండలికి రా నారంభింపగనే, శత్రువులు ధైర్యము గోల్పోయిరి. ఆత్మవిశ్వాసము వీరికి తొలగిపోయెను. ఆపదసమయములలో, మిత్ర మండలివారివలె, వీరు స్థైర్యము జూపలేకపోయిరి.

ఆధ్యాత్మికబలము లేనందుచే, శత్రుజాతులు పర స్పరైక్యత్యము గోల్పోయెను. బల్గేరియా జర్మనీ నుండి విడిపోయెను. ఆస్ట్రియా ఏ భాగమున కాభాగము విచ్చిన్న మయ్యెను. తుర్కీ లొంగి పోయెను. జర్మనీలో విప్లవ మారంభ మయి, రాజులను పదభ్రష్టుల గావించెను. అత్యుబలము ముందర మోటుబల మక్కురకురాదని, జర్మనులు తుట్టుతుడకు గ్రహించిరి. వేరు గతిగానక జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశములు మిత్రమండలి శరణుజొర వలసిన యపసరము గలిగెను. మూరణయంత్ర సాధనములెన్ని యధికమయినను, అత్యుబల ధర్మ మును జయింపజాలవని సంగ్రామము తేటపరిచెను. ఇట్టి గుణపాతము ప్రతీయగమునందును, ప్రపంచ మునకు నేర్ప బడుచు నే యున్నది. హైందవ ప్రాచీనచారిత్రలో, దుష్టదానవు లనేకులు లోక కంటకులై చలలేగి, తుట్టుతుడకు ధర్మయద్ధమున మడిసిపడుట దృష్టాంతములు గలవు. ఇటుల నే యూరపుఖండమునలను సుఖోభిషిజ్ఞుల నెహోలి యను శూరుడు, తుడకు పరాజయము బొంది మరణమునకు ముందు హైన్య త ననుభవించెను. ఈ దృష్టాంతములన్నియు, చాప్లము చిరకాలము పదిల్ల దని, చెప్పకయే చెప్పుచున్నవి. అయినను మానవు లెప్పుటి కపుడు, శాశ్వతసత్యములను మఱచిమోహాంధమునబడి చాప్లమునకు పాల్పడు చుండును. అట్టివారు, ఆధ్యాత్మికసాధనసంపత్తి లేకందుచో, త్వరలో శ్లేషముల పాలగుదురు. జర్మనుల అపజయము మూలమున, ప్రపంచమున కి గుణపాతము మరియొకమారు గలపబడినది. జర్మనుల ననుకరింపదలచిన జాతు లేనైన నింకను మిగిలియున్నచో, సంగ్రామఫలితము నొకమారు పరికించి, ధర్మమార్గ మరయుట భావ్యము. లేనిచో, వినాశము ధ్రువము.

అదర్భభేదములచే జర్మనీకిని మిత్రమండలికిని పేర్వేరు ఫలితము లొదవె నని గ్రహించినయెడల, జర్మను పరాజయమునకు ముఖ్యకారణము గను గొనవచ్చును. ఈ ప్రధాన కారణ మటుండ, జర్మను లవలంబించిన యద్ధపద్ధతులకును, మిత్ర మండలివారవలంబించిన యద్ధపద్ధతులకును, భేదము గలదు. జర్మనులు ప్రారంభమునుండియు పైనికుల ససంఖ్యాకులను బలియిచ్చి, అపసృందన తంత్రము నవలంబించిరి. మిత్రమండలివారటుల గాక, తమ పైనికులను మితముగ నుపయోగించి, ప్రదేశ విసర్జనమున కై నను పాల్పడి, రక్షణ తంత్రము నవలంబించిరి. జర్మనునైస్యబల మిందుచే క్రమక్రమముగ క్షీణించెను. మిత్రమండలి నైస్య బలము క్రమక్రమముగ సభివృద్ధి గాంచెను. సంద్విగతరుణ మరుదెంచునప్పటికి, జర్మనులు మిత్రమండలి విజృంభణమునకు దాశలేక లొంగి పోవలసివచ్చెను. భూమిపై యద్ధము జేయుటకు జర్మనులు చిరకాలము నుండియు సిద్ధ పడి యు,

మితిలేని గర్వముచే, యద్ధము గోల్పోయిరి. జర్మనులు నిర్మించిన మూరణయంత్రముల నన్నిటిని మిత్రమండలివారును కొంతకాలమునకు నిర్మింప గలుగుటయే గాక జర్మనులకు భయకారణమయిన “టాంకు”లను నిర్మించి, మూరణయంత్రనిర్మాణ మునందు వారిని మించ గలిగిరి. అంగ్లేయులతో సాటియగునటుల, జర్మనులు నౌకాదళమును నిర్మింప ప్రయత్నించిరి. కాని, ఇంగ్లీషువారి నౌకా దళమువలె సాహసము బాగుజాలక బోవుటచే జర్మను నౌకాదళము నిరుపయోగ మయ్యెను. గతచరిత్ర నొకమారు పరికించుటచే, దురాశ ప్రపంచమున వర్ధిల్లజాలదను సత్యము ప్రస్ఫుట మగుచున్నది. చాప్ల పద్ధతుల నవలంబించి ధర్మము నతిక్రమించెడి యేజాతీ కయినను జర్మ నీకి గలిగిన ప్రతీకారమే గలుగక తప్పదు. అందుచే ప్రతిజాతీయు ఎప్పుటి కపుడు ఆత్మపరిశోధనము గావించికొని, తప లోపములను సవరించికొను చుండవలెను. త్వరలో సంధిసభ నూడ నున్నది. ఈ సందిసభలో యద్ధము లికమిడ తలయెత్త కుండునటుల కట్టుబట్టముల నేర్పరుపవలయును. ఇందుకు అంతర్జాతీయ వైషమ్యముల కవకాశ మిచ్చుడి పరిస్థితుల నన్నిటిని దొలగింపవలెను. ఏ జాతీకిని, ఆంతరంగిక పరిపాలనావసరములకన్న నెక్కుడు పైనికు లుండజనదు. జాతులకు మధ్య రహస్యాలోచనలకును, ఒడంబడికలకును, చోటుండనూడదు. వ్యాపారస్పర్ధల కవకాశము లేకుండ, జూడవలెను. సముద్ర స్వాతంత్ర్యమున్ని జాతులకును సమానముగ నుండవలెను. హెచ్చు తగ్గు లెన్నటికయినను, శ్లేషకారణ మగును. విల్చును గారు నుడివినటుల, ఎట్టి స్వ్వభాతి కైనను, పెద్ద జాతులవలె తిన యిష్టానుసారముగ స్రవమాభి వృద్ధి గాంచుటకు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును. ఇందు ఆసియా, యూరపుఖండపు భేద ముండ నూడదు. తెలుపు నటపు భేదములతో నిమిత్త ముండనూడదు. స్వయంనిర్ణయసూత్రము ననుస రించి, పరాధీనజాతుల నికమిడ ప్రపంచమునం దస్వతంత్రులుగ నుంచుటకు వీలులేదు. ఈ సూత్ర ముల నన్నిటిని, ప్రపంచజాతులు కొనసాగించు నటుల, అంతర్జాతీయసంఘ మొకటి నెలకొల్పబడ వలెను. ఈ సంఘనిర్ణయమున కెల్లరును బద్ధులై యుండవలెను. పై నుడహరింపజడిన సూత్రముల నుల్లంఘించి, దేశము లికమిడ నడచుచో, ధర్మ సంస్థాపనమున కింతకన్ను ప్రపంచసంగ్రామము ప్రపంచమున జరుగవలసివచ్చును. కడచిన సంగ్రామమే అంత్యసంగ్రామము గావలయు ననిన, ధర్మసూత్రములను ప్రపంచమున నాచరణ లొనికి జేవలయును. లేనిచో, ఈ సంగ్రామమున గావించబడిన మితి లేని త్యగము లన్నియు బూడిదలో బోసిన పన్నీరువలె పరిణమించును.

కఠినశాసనప్రయోగము

రానున్న సంస్కరణములతో, హిందూదేశపు కష్టములు గట్టెక్కువని తలపబడుచున్నది గాని, సిడెహం ప్రభృతు లీకోర్కె సఫలము గాకుండ నడ్డుపడుచున్నారు. యద్ధాశయము లను మరచి, హిందూదేశమున నిరంకుశత్వమును శాశ్వతముగ కొనసాగించుట, వీరి యాశయముగ గన్పట్టుచున్నది. స్వపరిపాలనము లభించినను, వాక్ స్వాతంత్ర్యము, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము, మొదలగు ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యములు లభింప నది, దేశాభివృద్ధికి మార్గ మేర్పడదు. ఏ వ్యక్తి నైనను విచారణలేకుండ శిక్షించుటకు నాగరిక ప్రపంచ మంగీకరింపదు. యద్ధకారణములచే

దేశరక్షణశాస్త్రముగ మహాసర మయినను, శాంతిసమయమునందు గూడ నిట్టి శాస్త్రములను ప్రయోగించుట జనసంక్షోభమునకు కారణ మగును. కాని, హిందూ దేశప్రభుత్వాధికారు లిక మీద గూడ నిట్టి దండనపద్ధతులను విడనాడ రని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు సిద్ధాహము ప్రభువు గారికిచ్చిన ద్రవ్యతరమునందు గన్పట్టుచున్నది. కలకత్తాలో జరిగిన అల్లరులకు, ఇండియను డెయిలీ న్యూస్ పత్రికలోని వ్యాస మే కారణ మని, మహమ్మదీయు లుద్దోషించుచున్నారు. రోనాల్డు షే ప్రభువుగారు డెయిలీ న్యూస్ పత్రికాధికారిచే చర్య దీసికొనుటకు బదులు, తమ యనమ్మతిని వ్యాయముగ వ్యక్తపరచుటకు గూడదలచిన మహమ్మదీయు సమావేశము జరుగకుండ నిషే ధాజ్ఞ నంపిరి. ఈ నిషేధాజ్ఞ మహమ్మదీయులను శాంతిపరచుటకు బదులు, వారిని మరింత నాగ్రహ పరచుట చేసెను. ఇది యంతయు అల్లరులకింద పరిణమించెను. ఇట్టి జరిగింపులలో రోనాల్డు షే ప్రభువుగారి చర్య ఎంతమాత్రము సంతృప్తి కరముగ లేదని, ప్రజలు దలచుచుండుట సహ జము. అనధికారపరచణసంఘము తేర్పడి యీ యల్లరులకు కారణములను గనుగొనుటకు, విచారణల సలుపుచున్నది. విచారణాఫలితములు, సరియగు కారణముల జానగలవు. ప్రజాభిప్రాయ మునకు విరుద్ధముగ, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు రోనాల్డు షే ప్రభువుగారి చర్య ను సమర్థింప బూనుట వింతగ నున్నది. చంద్రావర్మగారి నివేదిక నాధారపరచుకొని, హిందూదేశ ప్రభు త్వమువారికి, శాంతిసమయమునందు గూడ వ్యాయస్థాన విచారణతో నిమిత్తము లేని నిర్బంధములను విధించుటకు, హిందూ దేశప్రభుత్వమువారి కధికార ముండవలయు నని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు వక్కాణించుచున్నారు. ఐలింగుటను ప్రభువుగారి వాక్యములు ప్రజలలో భావప్రాదేక్షము గలిగింపగలవు. నూతనరాజ్యాంగ విధానమేర్పడి, నూతనయోగోదయోపారంభ మగు నని సంతోషించుచున్న సీతనామమున, నిర్బంధ శాస్త్రముగ మహాసరమయినను కొనసాగ వలెనని నూచించుట, మిక్కిలి శోచనీయము. నూతనవ్యవస్థతో ప్రాతయనుచూసములు తొలగి పోవు నని సంతోషించితిమిగాని, లట్టియాశ కెడము లేదయ్యెను. భారతీయు లిక జయనను మేల్కొని, ప్రాథమికవ్యవస్థసంపాదనమునకై తమ యావచ్చ క్తిని వినియోగింపవలెను. కఠినశాస్త్ర ప్రయో గము పరచడముగ నున్నది, ప్రజలలో నలజడి కలిగించుటకు మాత్రము కారణభూత మగునయ్యెను. ప్రజలొక్కటా వివేచింప నలయును. ఈ సం తోషనమయమున, రాజకీయ నిర్బంధతులను తీమించి నిడుదల చేయుటకు బదులు, కఠినశాస్త్ర ప్రయోగము కొనసాగించబడు నని ప్రకటించుట ఆశాభంగమునకు కారణమగుచున్నది. ఐలింగుటను ప్రభువుగారి వాక్యములలో నొక విషయముమాత్ర ము సంతోష కారణ మగుచున్నది. చెన్నపురిలోని అల్లరులు కేవల మార్కెట్ సంబంధమైన వని వీరు చెలు పుట ఎంతయు సంభోష్యము. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారివలె, దోపిడులకు రాజకీయాందోళనము కారణ మని ఐలింగుటను ప్రభువుగారు రభిప్రాయపడకుండుట ప్రజాభిప్రాయమున కనుగుణ్యముగ నున్నది. ఇక నైనను, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, కలకత్తాదేశ తేతనే ప్రజాసామాన్యము లూటిలకు గడంగి రని యంగీకరించి, అహంకారదౌర్భాగములు ప్రజలకు చవు కగ లభించునట్లు, ప్రజానాయకుల తోడ్పాటుతో కృషిసలుప ప్రార్థితులు.

అంధకారము
నిన్నటిదినము సాయంత్రము నూతనాంధ్ర పట్టణములకు అంధకారము వారిచే నొసంగ బడిన ఆతిథ్యమును, తత్సందర్భమున జరిగినసభయు మిగుల హృదయరంజకముగ నున్నది. అధ్యక్షు లగు గా. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుపంతులు గారు, తమ యువన్యాసమున నూచించిన విషయములు సమం జనములకు నున్నవి. అంధులయందు పట్టపక్షి లలో నుత్తీర్ణులగువారి సంఖ్య నానాటికి వృద్ధి గాంచుచుండు తెంతయు ఆమోదజనకము. అందు ముఖ్యముగ ప్రతివత్సరమునను వివిధవిశ్వ విద్యాలయ పరిశీలనయందు అంధ విద్యార్థులు ఖ్యాతి తరముగ కృతార్థు లగుచుండు విషయమునకు అంధులెల్లరును సగర్వులుగ నుండవచ్చును. ఈ వత్సరమున బి. ఏ. తరగతి యందు అంగ భాషయందును, మరియొకరు తత్త్వ శాస్త్రమునందును, ఇక నొకరు ఎమ్. ఎల్. పరి త్తలో హిందూ ధర్మశాస్త్రమునందును రాజ ధానిలో ప్రథములుగ విజయించిరి. ఇవి అన్నియు క్రమవికాసము గాంచుచున్న అంధ ప్రతిభా సూచకములు. కాని, భారతదేశమునందలి యితర జాతులతోడను, అందు ముఖ్యముగ మన రాజధానియందలి ద్రవిడ సోదరుల తోడను సరి పోల్చి చూచిన యెడల జనసంఖ్యకు తగిన విధమున మన అంధమండలములలోని విషయములగు ఫలితము లింకను ఒనగూడ కుండుట విచారకరముగ నుండకపోదు. మరియు, ఈ సంవత్సరమున ఇగువదిమంది నారిమణులు పట్టపక్షిలయందు కృతార్థులయినను, వారిలో నొక అంధసోదరి యొకను గాన గాకుండుట శోచనీయము. దేశవైశాల్యమునకు తగిన విద్యాప్రతిష్ఠాపనములను, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాల యమును లేకపోవుటయే యందులకు ప్రధాన కారణము అని యెల్లరకు పొడనూపక మానదు. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించుచు, లక్ష్మీలో నొక నొక విశ్వవిద్యాలయము ప్రతిష్ఠాపితము కానున్న సీయవసరమున అంధుల ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాల యమును సులభముగ అచిరకాలముననే లభ్యమగునని అధ్యక్షులు చెలిపియుండిరి. మరియు వీరు నుడివినటుల మన దేశమున కిప్పుడు సందిగ్ధ తరుణ మాసము మైనది. ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్య వాతావరణము విరివిగ వ్యాపించుచున్నది. విల్సను అధ్యక్షునిచే నిర్వచితమై, ప్రధానమంత్రి లాయుడువార్డుగారిచే నామోదితమైన “స్వయం నిర్ణయ” నూత్రాను గుణ్యముగ ప్రపంచమందంతటను స్వాతంత్ర్య ప్రధానము గావించబడు చున్నది. కావున భారతదేశము కూడ స్వపరి పాలనాశోభిత యగు కాలమే తెంచుచున్నదను ఆశ వ్రేడముచున్నది. ఈ సమయమునకు తగిన రీతిని వర్తించి, మాతృదేశమునకు స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకై ప్రయత్నించు భారమును నూతన స్నాతకులు నిర్వహింపవలసి యున్నది. మన స్వయంసహాయము మీదనే మన భావిస్థితి ఆధార పడయున్నదని కృష్ణరావు పంతులుగారు గావించిన హితోపదేశ మిప్పుట్టున సమర్థింప దగియున్నది. మన భావములును, మన ఆశయములును కార్య రూపము దాల్చునట్లు వీరు వర్తించవలసి యున్నది. కాన స్నాతకుల కాతిథ్య మొసంగుచు హరిస్సోర్ త్తమరావుగారు నుడివినటుల వీరు స్వార్థత్యాగ మును, విషయభోగతృణీకరణమును మున్నగు మహద్గుణముల నలవడ జేసికొని, కీర్తితరముగ కార్యనిర్వహణ మొనర్చుటగత్యము. జనరాజదాసు

గారు తెలిపినటుల వీరెల్లరును ఉన్నతాశయ ప్రేరితులై, జీవిత మాధుర్య సౌఖ్యము ననుభవించుచు, అంధదేశీయైక్యము ముఖారతదేశము యొక్కయు, పురోభివృద్ధికై కార్యదీక్ష గైకొందు రని విశ్వసించుచున్నారము.

సంతోషవార్త
అంగ దేశములో లోకమాన్య తిలకుగారికి, రాజకీయాందోళనము జరుపుటకును, ఉపన్యాస ముల నొసగుటకును, స్వాతంత్ర్య మొసగబడెనని చెలిసికొనుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుటకై తన యావచ్చక్తిని లోకమాన్య డాంగ్లదేశమున వినియోగించి, సఫలీకృతు డగు గాక యని గోరుచున్నారము.

“తాము పట్టిన కుండేటికి మూడే కాళ్లు.”
హైద్రాబాదు ఆర్. రామకృష్ణరాజుగారు చిత్తూరు నండి మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:—
“గడచిన ఆర్థోబరమాసమునందు తిరుత్తులో జరిగిన చిత్తూరుమండల మహాసభయందు చిత్తూరుమండల జాతీ యోధసంఘము అంధరాష్ట్ర జాతీయోధసంఘమున కనుబం ధముగా చేరవలెనని తీర్మాన మయ్యెను గదా! ఆ తీర్మానము ననుసరించి మండలోధసంఘమువారు వర్తింపక, యీనెల 20 తారీఖున తామెక సభ జేసి అందులో మండల మహాసభా తీర్మానము తక్కు భాధించదనియు, తదనుగుణముగా తాము వర్తింప నక్కరలేదనియు, తామెప్పటి యట్లు మద్రాసు రాష్ట్ర సంఘమునకే చేరి యుండుచునయ్య, సుక తీర్మా నము గావించిరి. ఈ మండల సంఘము అనేకులు చిత్తూరు పురజానులుగా నుండుటచేసెను, యీ మండలమందు విశేష సంఖ్యాకులగు నాంధ్రుల తరపు వా రెక్కువమంది లేనందు చేరిన, యిట్టి యనగ్రమున కెడదయ్యెను. తాము లేరుమం డల మహాసభ లేదట! తమకు తామై కొరి జిల్లా ప్రజలంద రిలో గూడి చేసుకొన్న తీర్మానము తక్కు భాధింపదట! అంధరాష్ట్రముతో తాము చేరుట చేరవండుటవలన గలుగు లాభనష్టములు మండలమున కంతయు అన్వయించునని వారికి తోచవండునా? తమకు తామే జవాబుదారులు గాక యితరులకు ముఖ్యముగా మండలమునకు జవాబుదారులతోప కలరా? ఇట్లుండ, వారేతెలి తన మండలమహాసభా తీర్మాన మును తిరస్కరించి దానికి ప్రత్యక్షనిరోధముగా నడుచుకొం దుకో దోచవచ్చును. ఇందువల్ల ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి వారు నడచుకొనుటకు మారుగా తమయొక్క నిరంకుశాధికార మును మండలమై నెరపజూచుటే గాక, తాము పట్టిన కుం డేటికి మూడే కాళ్లు వాదించినట్లును.

ఇందు విషయమై దేశమహాసభాధికారులు తగు శ్రద్ధయిచ్చుకొని యాచిక్కు నెడవాపుదురు గాక!”

అంధమనోరథములకు భగ్నపరచుటకు శ్రద్ధవృద్ధి ప్రయత్నముల గావించుచున్నానో, వైతఃఖలన లేటపడగల డు. కష్టములకులంక, తమ భర్తము నాంధ్రులు సక్రమముగ నిర్వహించలేని, వారికి విజయము లభింపకదప్పదు. కాని, తమ మనోరథసాఫల్యమునకు అంధు లింకను తగినంతకృషి సలుప వండుట శోచనీయము. తమ యెదుట గన్నట్లుచున్న ఆనాం తరములను వీక్షించియైనను, సత్వరకార్యదీక్షకు గడంగ నాంధ్రనాయకుల గోరుచున్నారము.

విజయోత్సవముల నిమిత్తము
27-వ తేదీ శుక్రవారము.
ఈనెల 27-వ తేదీ బుధవారము శుక్రవారము. ఇండి యా దొరతనమునం దన్న కాలలవారికి ఆనాడు నెలవియ్య బడును. మరియు ఇండియాదేశములందంతటను పోస్టు టెలి గ్రాఫి కార్యాలయములకు గూడ నెలవిదినము. ఆదివారము నాడు జరుగుపనులు మాత్రమే జరుగును. అర్ధిసరి తంతివార్తలు పట్టబడునని గవర్నరు జనరలుగారు ప్రకటించిరి.

చిత్రాక్ష.
మిత్రమండలి విజయోత్సవము సందర్భమున చెలికాని భర్తారావు భార్యగారు, లచ్చారావుగారు మొదలగు శుభచూరు గ్రామమునందలి వీధులకు అన్నదానము చేసి రాజభక్తి గవరచిరి.

రాజధాని విధానము

(చైతన్య పరిషత్)

విజయవాడ

పార్లమెంటుకు వాయిదా వేయుట.

రాజధాని యుపసాధము.

లండను, నవంబరు 21:—పార్లమెంటునకు వాయిదా వేయుట రాజధాని క్రిందివిధమున సుపర్యసింపిరి:—ప్రభువు లారా! మహాజనలారా, నేనిప్పుడు మీముందు సుపర్యసించు సందర్భము మన దేశచారిత్రమున వింతకరము జ్ఞప్తియందుండ దగు విషయకాలావసరమును దెలుపవలసి నున్నది. 4 సంవత్సరములకు పైకి మా దేశములందలి జనుల సర్వబలమును పీల్చిన ఈ మహాయుద్ధము కట్టకడపట మనకు జయప్రదముగ నంత మైనది. శత్రుదేశములలో కడపటి దేశముతో చేసికొనిన తాత్కాలిక సుధి ఆచిరకాలములో గౌరవకరమును కాశ్య తమును నగు సుధి జరుగునని మనకు వాదనయుగ నున్నది. నే నిదిజనుల ఒక్క పర్యాయము ఈ మహావిజయమునకు కారణ మైన మా ప్రజలకును మిత్రమండలికిని మా మహాదాశ్చర్యవిరిత భావమును, కృతజ్ఞతను దెల్పుచున్నాము. మనరంగోహాత్మక ముల సందడిని, మనప్రజలములకు విజయము మెసంగిన సర్వ శత్రుదగు పరమాత్మునికి మనమహమ్మతులను చెల్లించ నుటది పావలదు.

ప్రజాప్రతినిధి సభాసభ్యులారా! యుద్ధసందర్భావసర ములకు నిగన విధమున ఏర్పాట్లొనర్చిన మీ నిరంతరజ్ఞతక్రిత మిమ్ము గొనియాడుచున్నాను. ప్రభువులారా! మహాజనలారా! యుద్ధములమున గలిగిన మహాప్రమాదములు తొలగించబడి సామ్రాజ్యము లేనటువలెనునగుటకు, మన జాతీయలక్ష్మి నుష్కి రముగ నేర్పలుపరుచుటకు యుద్ధమున మనకు విజయమును చేకూర్చిన ప్రయత్నములను విచారనూడదు. ఈ పార్లమెంటు వారు ఏర్పాటు చేసిన ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యపు విప్రరణముల మునకు మన దేశప్రజలలో అన్ని తరగతులవారను ఈ ప్రయత్నమునకు బలమునొసంగి నడుప నవకాలము గలిగియుండును. మన లను యుద్ధోత్సవముల నాక్రమింపజేసిన సంయోగభావము, నాప్ర జల సక్రమ స్వాంతంత్ర్యమును, సామాన్యసౌఖ్యమును, పునస్థాపనము చేయు మహాకార్యసందర్భమునను తరుగుబడదని విశ్వ సింఘమున్నాను.

మీ మహాద్యుతులకు సర్వశత్రుదగు పరమాత్ముని ఆశీ ర్వాచనములు గలుగుట గాక యని ప్రార్థించుచు సెలవొసంగు చున్నాను.

జర్మను బయటించు.

నిర్బంధితులగు జర్మనుల నందరిని మరల పంపివేయ గోరెదము. యుద్ధసమయమునందురలె శాంతిసమయమునందు గూడ విదేశీయులను బహిష్కరించుట కధికారమును కోరు చు దొరతనమునా కోక చట్టము సుపసాదించెదరు. వివిధ దేశములవారిలో విభేదము నేర్పరుచు నధికారమును గూడ కోరుచున్నారె. జర్మనుల నెక్కరిని మనదేశమునకు రానిను గూడదనియే నా ఆభిప్రాయమని పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో 45 బార్లీ కేవు గారు నడిపిరి.

1914-15 నక్షత్రచిహ్నము.

లండను, నవంబరు 20:—ఈ నక్షత్ర చిహ్నములను గాలిపోలీలో చనిపోయినవారి సన్నిహితులకు వృత్తులవరణ శాసనములట్టియు నితరవిధములను యియ్యబడు నని పార్ల మెంటు (ప్రజల) సభలో మెంట్లెన్ గారు నడిపిరి.

మెయిలు స్త్రీమధులు.

లండను, నవంబరు 18:—మెయిలు స్త్రీమధుల ప్రయాణ దినములు మరల నివారమునండి ప్రకటించబడును. ఇండియా దేశమునకు ప్రతివారమును మెయిలు స్త్రీమధులను పంపుటకు గూడ ఏర్పాటుచేయబడునని పార్లమెంటు (ప్రజల) సభలో డాక్టరు మెకననురాగారు నడిపిరి.

సంధిమరతులు

లండను, నవంబరు 20:—ఇదివరకు లండనులో రాయ బారిగానుండిన లెక్కొన్ని రాజకుమారులు నిజస్నేహితులకు అందు ముఖ్యముగా లాస్సడౌను ప్రభువు, గ్రే ఫ్రెంచు, ఆస్క్వి తుగార్లకు ప్రాసిన నిజ్జాపనమును వార్యర్లు సత్రిక ప్రకటించు

చున్నది. ప్రజాదరణపు ఆదర్శములవైపున, న్యాయమహా విషయాదర్శములవైపున సంధిమరతుల విమోచనము కొఱుకు తనమహాబలమును పలుకుబడిని వినియోగింపవలెనని ఆహ్వాన మును ప్రార్థింపబడెను.

ఆస్క్వితుగారి వాక్యములు

లండను, నవంబరు 21:— సంధిమరతుల విమోచ నముకొఱుకు లెక్కొన్ని రాజకుమారుని విజ్ఞాపనము సందర్భ మున మోకరు ఆస్క్వితుగారితో మాట్లాడగా న్యాయమగు సందర్భావసరములను సంధిమరతు లే మాత్రమును ఆతిక్రమించి యుండలేదనియు జర్మనీ తనంతట తాను తనమీదికి తెచ్చి పెట్టుకొనినవే యనియు ఆస్క్వితుగారు చెప్పిరి.

మై డిల మూర్పు.

లండను, నవంబరు 21:—1600 మంది డోవరుకును, హులుకు 285 గురువోగులకును 8928 గ్లరు ఇతరులకును, ఫ్రాన్సులో 5-వ సేన కిదిరమునకు 5000 మందియు వచ్చిరి. మరి 600 మంది డోవరుకు తచ్చెదరని క్వార్టరుమాట్లరు జన రణు తెలిసెను.

జర్మనీ అధినివేశనములు.

లండను, నవంబరు 21:—బ్రిటిషు అధినివేశనముల వారక జర్మను అధినివేశనములవైపు అధికమగు హక్కు కల దని సుధి సుధిలో యానచ్చుక్కిని వినియోగించి వాదించెదము. పారిసులో మిత్రమండలి ప్రతినిధుల సభలో నూడ నీ విష యమును స్పష్టముగా తెలిపితిమని ప్రధానమంత్రిగారు మీకు తెలుపుననిపని వాల్టరు లాంగుగారు మ్యాసాకు జేబువారికి తెలిపిరి.

నియోజనవిధానము.

లండను, నవంబరు 21:— నియోజనవిధాన మత్వ్యక ముగా జరుగుచున్నది. లండనుకు వెలుపలనున్న వారి వోట్లను బడయుట కభ్యర్థులు విమానములమీద పోవుటకీదయే మొదటి సారి. బ్రిటిషు దేశమునందుండి నైనికును తమట్టుకు టపా ద్వారాను ప్రతినిధి ద్వారాను తెలుపుచున్నాడు. నైనికోవో గులును నైనికులును చాలమంది వోట్ల నిచ్చుటలేదు. వోట్ల కొరకు పంపబడిన కాకిములను తగులబెట్టుచున్నారె. బర్ల జానుబరున్న, బిరెలు, జెస్సీ, కాలింగ్సు, స్వీట్సు, మెక్లీలు, అడ్మిర్లు సర్ ఎడ్వర్డు మెగార్లు మరల నియోజనవిధాన గోరుటలేదు.

జర్మను యూబోట్లు.

నకపలుపబడుట

లండను, నవంబరు 21:— నిన్నటిదినము యూబోట్లను నకపలుపబడుట బ్రిటిషువారి సావరన్యభావమును జర్మనుల వింకముకు ప్రత్యక్షమైనది. ఈ యనసరమున నిశ్చయముగవని జరుగుటయే ప్రధానమగు గుణము యూబోట్లనడచు నవ్వకు ఏవిషయకు ప్రసన్నమును చేయగూడదనియు శత్రువులతో సంధియు చేయరాదనియు ఎడ్మిర్లు ట్టుగారు శాసించిరి. “వారికి తగిన నిరాదరణముతోను అసహ్యతతోను వానిని మాచెదముకాని ఎచ్చటను ఈగుణములు విశేషబలముతో పొంగి పొనలగూడదు. నాకాదశ సంప్రదాయానుసరణముగా నంతయు జరుగవలె” నని ఒక బ్రిటిషు డిప్లొమారు అధిపతి చెప్పెను. అవిధముగ నే పెలిక్ స్టా రేవునకు 5 మైళ్ళదూరమున నున్న హుసు ప్రదేశముగు బ్రిటిషువారు జర్మను యూబోట్లవై నెక్కిరి. నాకలస్థితులకు గూర్చి వారికోవోగులు ప్రశ్నల నడిగిరి. నాకానైనికులు వెనుకకు, జర్మను వారికులు ముందు నుండిరి. ఇట్లు నాకలు హార్విన్ కి సంపదడెను. నాకలు నడిమీదికి లంగరు స్థానమునకు పోవుచుండగా అధికారుల గంభీరభావమును నిశ్చయముగ డిల కించుచు కేలకొద్ది జనులు స్టార్ నడి గట్టులపై నిలుచుండిరి. జర్మనులు భూమిపై నడుగులేటుట కంగీకరింపబడలేదు. ప్రతి యూ బోట్లను లంగరువేయుచుండగా జర్మను వారికులను ఒక డిప్లొమారు నెక్కించి వారిని స్వదేశమునకు పంపుటకు ఒక జర్మను నాకలో జేర్చిరి.

రాజధాని పత్తులు

మిత్రమండలి నాకాదశాభ్యుదయలో విం వాగగించుట
రోసిత్, నవంబరు 21:— నేటిదినము రాజధానిను రాజధానిను ఎడ్మిర్లు బెట్టిగారి నాకవై వచ్చిన బ్రిటిషు పరా ను ఆమెకను ఎడ్మిర్లులతో గలసి విందారగించి 200 యుద్ధ నాకలకు వెనుక పోవుచున్న శిశువుగారులకు డిప్లొమారులు నడచుట చూచిరి. ఈనాకలకు రేపటిదినము జర్మను యుద్ధ నాకలు వశపలుపబడును. రాజధాని మహానాకాబలమును తెలపించిరి. ఆంతటను రాజధాని సమృద్ధిహముతో బహు కరించిరి.

ఎడింబరోయందు రాజధాని పత్తులు.

లండను, నవంబరు 21:— నేటిదినము రాజధానిను రాజధానిను యువరాజధానిను ఎడింబరోయందు ఉత్సాహ పూరితమగు స్వాగతమును బడసిరి. స్వాగతప్రత్యుత్తర ప్ర త్యుత్తర మొసంగుచు రాజధాని స్కాట్లండు యోధత్వ మును గొనియాడి అన్ని యుద్ధరంగములను స్కాట్లండు సేనల నిరంతరోత్సాహమును ప్రతిష్ఠించు చున్నవనియు వారి మహా కార్యములు చరిత్రయందు చిరస్థాయిగ నుండగలగు ననియు చెప్పిరి.

స్కాట్లండు తిరమున వాతావరణాస్థితి.

లండను, నవంబరు 21:—ఫర్వత్త ఆఫ్ ఫోర్టు అభాతమున గడచిన 6 దినములనుండియు కప్పియున్న పొగమంచు నిన్నటి దినము మాయమైనది. ప్రస్తుతపు వాతావరణాస్థితి నేటిదినము జర్మను నాకలము వశమగు సందర్భమున కనుమలముగా నున్నది.

హరాను పురోగమనము.

పారిసు, నవంబరు 20:—హాన్స్ వార్దాసంఘము ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది:— ప్రజా ఆయుధానావధములు చేయు చుండ నిన్నటిదినము పరాను సేనలు మెట్టుపురమును ప్రవేశించినవి. పురా కమణపు గౌరవము 10-వ సేనకు గలిగెను జన రణు పిటెయినుగారు ఎడ్వర్డ్ సేనులో మున్ను నే శిలావిగ్ర హానమున కెదురుగ నిలుచుండి నైనికుల ఆదరణముకు స్వీకరించిరి. ఇంతలో గౌరవనూచకముగా ఫిరంగులు శబ్దించెను. 600 విమానములు నగరముపై నెగిరెను. ఇది మహావిపరీతగనివిషయము. జర్మనులకు జనించినవారను విజయులకు పరాను సేనల సభిం దించుటయందు పాల్గొనిరి.

ఇంతలో 188-వ దశము ఆపురనివాసికులు జనరణు హిర్నారు గారి కిందమాలో హాసెనుపురమును ప్రవేశించుచుండెను.

మొదటి ప్యాంజరుబండి

1914-వ సం॥యు ఆగస్టు 1-వ తేదికి ఇటీవల నాస్సియండి మెట్టుకుబోవు మొదటి ప్యాంజరుబండి నిన్న నడచినది

“దుర్మయప్రభుత్వ మంతరించినది.”

పారిసు, నవంబరు 20:— జనరణు మాంజెను గారు మెట్టుపుర ప్రవేశనముయనున ఈ ప్రకటనమును గావించిరి:— మీరు ఆర్థశతాబ్దము ఆరంభించిన దుర్మయప్రభుత్వమును విచారమును కాశ్యోచుగా తొలగించబడినది. ప్రజాప్రభుత్వ లక్ష్మీ సేలు గోరెనుకు న్యాయస్వాతంత్ర్యములను దెచ్చు చున్నది. మఱల లభించిన తనవిడ్డలకు జేకొనుటకు ఫ్రాన్సు మాత్ర తన హస్తములను వాచియున్నది.

ఆల్ఫ్రెసు, లోరై ను ప్రవేశము.

లండను, నవంబరు 22:—పరాను వారిట్లు ప్రకటిం చిరి:—మేము బెల్జియనునందలి బాస్టోగ్ని హాబే అనుపురము లను ప్రవేశించితిమి. ఫ్రాన్సుకునగున్న వేయిమంది జర్మను నైనికులను ఒక కర్పణను కైదిలగ పట్టుకొంటిమి. లోరై ను లోని జిట్టర్స్, ఫోబుబర్గ్, కోట్స్ట్రె అను పురములను, ఆల్ఫ్రెసు లోని నూవ్ బ్రిస్కు, హూనింజి, మెక్రోషం అను పుర ముల నాక్రమించుకొంటిమి.

జర్మను సరిహద్దునకు ప్రయాణము.

లండను, నవంబరు 21:— బ్రిటిషువారి డిల్లు ప్రకటిం చిరి:— 2-వ, 4-వ సేనలు నేటియుదయము జర్మనుసరిహద్దు వైపునకు తమపురోగమమును మఱల వారంభించిరి. కుడివై పున ముందు నున్న మనసేనలు నాయూరుకుదక్షిణమున మ్యాజు న్నిదివైపునకు బోవుచున్నది. ఎడమవైపున గాంబ్లోజు వోమ పంక్తినిజేరితిమి.

లక్ష్మోబస్థ నగరప్రవేశము.

లండను, నవంబరు 22:—అమెరికను లిట్టు ప్రకటించిరి:—8-వ నేన విట్రెక్, మెర్సెప్, ట్రెంట్, కట్టెక్, హోఫ్, అను పుర పంక్తిని జేరెను. లక్ష్మోబస్థ నగరునుండి నడచితిమి. నగరమునందు పతాకములతో నలంకరింపబడెను. ప్రజలు తమమ ముక్తికాకు లగు నైనికులవైపువర్సమును గురిపించిరి.

అమెరికా

అమెరికా నౌకాదళము.

వాషింగ్టను, నవంబరు 21:—వినిధిశివమేళనమును నేనలను చీల్చుటయన జరుగుటకు చాలకాలము పట్టును గాన ను చివరకు వాని పరిష్కార మెట్లు లేనినో తెలియును గావు నను నౌకానిర్మాణమును మనము విరమింప గాడెను. ముందు మామనత్సరములలో 10 పెద్ద డ్రెజునాలులను 6 క్రాసరు లను 140 చిన్న నౌకలను నిర్మింపవలెనని ప్రతినిధిసంఘమున కాకాదలోపసంఘమువారి యెదుట నౌకాదళమంత్రి దాని యల్పగారు నడిచిరి.

హాలండు

హాలండు ప్రజల రాజభక్తి

హేగు, నవంబరు 21:—నగరమున రాజిగారి కార వాగ్ధ మలంగించిరి. చాలయంది కార్మికులు సంకులను చేసి ఉత్సవముల నొనరించిరి.

సాంఘికవాదుల సమావేశము

17 వ తేదీన హెయ్స్ట్రాట్స్ట్రాగ్ నోటరుడెంట్ జరిగిన సాంఘికవాదుల మహాసభకు వచ్చెను. ఈ మారుకు నుంచి ఫలితములు కలిగినవి. ఈ ఫలితములు చెవకుండుటకే నేనింత కాలమును కాంక్షనుకు గాజెను. ఈజేతమున వినిధిశివల వారి సంభాషణలమును జేయ సుగ్రహింపజేసెను గాని నేను జేసినకార్యములకులన నీ విప్లవగొన్ని ప్రజ్వలించినవి. దొరతన మువారి యొక్కయు మధ్యతనములయొక్కయు శక్తి యొక కను హెయ్స్ట్రాగ్ నుండి గాని వారు కార్మికకక్షవారి శక్తిని గూడ ప్రహింపవలెనని అతడు యడిచెను. దొరతనమువారు కార్మికుల కోరికల వామోనించువరకు సాందోళనమును జరుప వలె నని కార్మికసభివారు తీర్మానించిరి.

జర్మను సేనలు హాలెండులోనికి వచ్చుట.

హారిను, నవంబరు 21:—జర్మను సేనలను లింబర్గ్లోనికి రానిచ్చుట తాటస్థమునకు విరుద్ధ నుని హాలండుదొంతము వారికి తెలుపుటకు మిత్రమండలివారు నిశ్చయించిరి.

బెల్జియము

బెల్జియను పురోగమనము.

లండను, నవంబరు 22:—బెల్జియను లిట్టు ప్రకటించిరి. మేము డ్రెజ్టుకు పశ్చిమమున ఆరంభాదు మోలు పంక్తిని జేరి తిమి. లొరెయనుకు తూర్పున 2500 నుండి మిత్రమండలి ట్రైపి లను బ్రస్సెస్ ప్రాంతమున తీసికొంటిమి.

అల్బర్ట్ రాజుగారు

బ్రూజ్, నవంబరు 20:—అల్బర్ట్ కక్షలప్రతినిధు లును గలిగిన నూతనప్రభుత్వమును నిర్మించుటకు అల్బర్ట్ రాజు గారు నిశ్చయించిరి.

కడపటి మాంసవర్జితహారము.

లండను, నవంబరు 20:—కొట్టెపరిమితిని తగ్గించుట యే గాక బెల్జియలో రాబోవువారము కడపటిమాంసవర్జితహారమొనరునని బెల్జియను బ్లాటు అను పత్రికప్రాయమున్నది.

జర్మనీ

బ్రిటిషు పురోగమనము.

అంస్టర్డాం, నవంబరు 20:—జర్మను నై నికాధికారులు మార్గలు ఘాతు గారు బెల్జియనునందు జర్మని ద్రోహముల గూర్చి చేసిన ఆక్షేపణమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసంగుచు తాత్కాలికసంధి చర్చకుం దున్న జర్మను ప్రతినిధులు అసాధ్యములగు మరతులను నిర్వహించుటవలన విశేష విద్రోహముల కవకాశము గలుగునని బహుభండిముగ్ తెల్పి రనియు దీని తప్పు అంతయు మిత్రమండలి సేనాధిపతుల మీదనే యుండుననియు జెప్పిరి.

జర్మనులు నై నునదిని దాటుట.

లండను, నవంబరు 20:—విశేషముగు జర్మను సేనలు బెల్జియను బోన ప్రయత్నించుచు అధ్యంతతకములగు ప్రతిష్ఠా పన లోనున్నను నై నునదిని దాటుని కల్యాన్ హోక్స్ జీటంగుపత్రిక ప్రానినది.

జర్మనులు నష్టములు

కోపను హేగను, నవంబరు 20:—15 లక్షల 80 వేల మంది హతులై. 2 లక్షల 60 వేలమంది కవలదలెను. 4 లక్షల 90 వేలమంది ట్రైపిలు. గాయములు తగిలినవారు ముమారు 40 లక్షలమంది యుండురు.

జర్మనీయందలి స్థితి

అంస్టర్డాం, నవంబరు 20:—హాలండునుండి ఈక్రింది తంతిన్నాగ్ గచ్చినది.—సంధిమరతుల నకు సంచి తేతువులు విల్ హెల్మిన్స్ హోఫ్, ముగ్గుగు శేవులకు వశపణయొకన వచ్చుట సంభవమనియు ప్రజలు చలంపకుండకలె ననియు నైనిక కార్మికసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

రీస్స్ట్రాగునధను తొలగించుట.

లండను, నవంబరు 20:—బెల్జియనుండి ఈక్రిందితంతి వార్తగచ్చినది:—రీస్స్ట్రాగునధను తీసికేయుటకు ప్రభుత్వ మువారి కధికారములేదనియు అనన్ మోసో సర వాహ్యుని చుటకు తా నడికారమును నింపుకొందునని పురభుత్వమువారికి తెలిసితినియు రీస్స్ట్రాగు సభాసభాధిపతి పుకటించెను.

బెల్జియన్లోని తురుముక్కు ముద్రలు.

అంస్టర్డాం, నవంబరు 21:—టాలెట్ హామ ఎకొకురు హామె గూర్చ జర్మను అధికారుల కేషములు వేసికొని బెల్జియను వచ్చిరి. సంధియందు సుఖములు చేసికొనెనాటి వారిని జేత మునుంకి తరిమివేయుటకుగారు ప్రస్తుతముగానిని నిర్వంధా వాసమునందుచుటకు జర్మను ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

టర్క్

బుడాపెస్టు, కన్స్టాన్టినోపల్.

హారిను, నవంబరు 21:—హారు సేనలు నవంబరు 21-న తేదీని బుడాపెస్టు కన్స్టాన్టినోపల్ నగరముల వాక్ మించుకొనెను.

నిబ్బరై నులు వశపణుపడుదురు.

లండను, నవంబరు 21:—మరి 13 జర్మను సుబ్బరై నులు కేటిదినము హోర్వియనును వశపణుపడుడెను. 23 వది దారిలో చేరినది.

అధికారుల ప్రకటనము

లండను, నవంబరు 21:—ఎక్స్ప్రెస్ సర్ జేండ్ బెల్జియను కేటియడనును 9-80 గంటలకు బొంబాయి నిస్సంధింపుకుటకు వచ్చియున్న జర్మను నౌకావలమును కలసి కొని రిది అధికారులు ప్రకటించిరి.

మిత్రమండలియొక ద్వేషము

లండను, నవంబరు 21:—పులికా విశేషములకు హోల్లు విశిష్యముగాను జేరివాంకి తంతిన్నాగ్ నిన్నును హ్యూం పరివర్తనమున కెయిజరయొక్కయు ఇతర రాజులయొక్కయు పదమృతియేద ఏహాక్రియలత్వమునూపబడకుండుట అట్లుం డగా కానింపబడిన ద్రోహములయొక వాతీకు పశ్చాత్తాప మైన మామండెవర్సదని కడపటి వాము ప్రకటింపబడినవిక యములు వాస్తవములని తెలిపిరి. మిత్రమండలియొక ద్వేషము మట్టినిచ్చియొందని పతికానిలేఖలను తెలుపుచున్నాడు కెయిజరు గాని ఇంకేరాజు గాని తొలపదనివదలకొనుచున్నట్లు ఒక ప్రకటనయొకను చేయుదలెనని అతడు తెల్పుచున్నాడు. జర్మనులు నూతనస్థితులను సహించుచు మౌనమున ద్రోహము నింకను గలిగియున్నాడు.

బొంబాయి కానసభ:—డిశంబరు 9 వ తేదీని కానస సభ జరుగును. విల్లింగ్డు ప్రభువుగారి పరిపాలనమును ప్రశంసించుచు గోళ్లగ్దాను కహద్దాను సారెఖుగారు తీర్మానము నుపహాదించెదరు. మాట పరిశీలనకావనము గూడ రెండవారి చదువబడును.

సదాదరణ

లండను, నవంబరు 20:—నేటిదినము పార్లమెంటునందు ప్రజా ప్రతినిధిసభలో ఈక్రింది సందేశము జర్మను ప్రభుత్వము వారికి జర్మను ప్రధానస్థానమునకు పంపుటకు సర్ డగ్లస్ హేగు గారికి పంపబడినదని బోన్ గ్లాగాను తెలిపిరి:—జర్మనీ హాని బ్రిటిషు టైపిలను వదలుటయందు సక్రమముగు సేర్పాట్లు లేదంటుంటియ, అతిహీనముగు దుస్తులతో ఆహారమును వానా నములును సహాయసిబ్బందియు లేకుండ మిత్రమండలి పంపుల యొద్దకు నడిపించుటయు ఇందుమాలమున అధికకష్టముల ననుభవించుటయు మరణములు గలుగుటయు నగుచున్న దని సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారికి తెలియదచ్చినది. ఇట్టి దురా దరణమును సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునా రే మాత్రమును సహింపజాలరు. బాధ్యత గలిగిన జర్మను అధికారులు లా మెన్ టేక్సానబడిన విషయములందు తగిన ఏర్పాట్లను చేయునట్లు నిష్పందింపవలసి యున్నది. అట్లు చేయనిచో, జర్మనీకి ఆహారపదార్థముల సేరగు విషయమున గాని, జర్మను ప్రజల కోరికలను నిర్వహించు విషయమున గాని ఏ సమస్య యందైనను ఈ చర్య గమనింపబడును. ఆహారమును దుస్తులను, వానానములను ముగ్గుగువానిని (అని అచ్చట లభ్యములు కానిచో) వీలైనంతవఱకు కైవీలకొని కొనగుటకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నున్నారు. ఈ సందర్భమును గూర్చి మిత్రమండలి సేనాధిపతులకును ప్రాయమున్నారు. ఆహారపదార్థములను వస్త్రములను వానానములను జక్మవీలొని (మిత్రమండలి) కైవీల యుపయోగముకొలెకు సార్వభౌమైకత త్యంగింప వలన సేర్పాట్లు చేయవలెనని క్లిట్టు మార్షల్ 15 డగ్లసు హేగు గారికి తెలిపితిమి. ఈ ప్రయత్న మునందు మా మిత్రమండలివాడు తోడ్పడుటకు కోరబడినది. (కరతాళము.)

వైదాము రాష్ట్రమున విజయోత్సవము

21 వ తేదీన వైదామురాష్ట్రమున సెలవియ్యబడెను. ఉత్సవములు జరుగుడెను. వీరలకు నిర్వహణ బట్టులు గుప్పట్లు మున్నగు వానిని పంచివెట్టుటకు 2 1/2 లక్షలను నిర్వహపరము లకు వైదాముగారు రసయతి సేపంగిరి. వైదామాలాద రెసిడెన్సీలో 23-వ తేదీ సెలవుదినముగా నేర్పరపబడెను. ఆనాడు రెసిడెంటు గారు విజయోత్సవమును జరుపుచు సానుంకాల ము ప్రజల దంపతులు సభ గావించెదరు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్ సం॥ 1874 ఫాపీతము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల

రూపాయలు. ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎంపొవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల మరణ ముగునేని అతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. షేర్సును ఆదాయములు లేని వారిలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల పోకర్మముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work. Apply to:— P. V. Subramonier, Ag. Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

పరిశ్రామిక నగరాభివృద్ధి.

21-వ తేదీ సాయంకాలము బెంగళూరులో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంబంధులగు ప్రొఫెసరు రాధాకృష్ణమూర్తి ము కర్త గారు ఆర్థికమహాసభలోని విద్యాసంఘమువారి కోరికపై నుపన్యసించిరి. లాంతరబాహుళ్యముగూడ, సందర్భానుసారము గా మామిరి. దేశీయస్వపరిపాలనమునకు గ్రామ స్వపరిపాలన మును, భారతీయప్రజాసంఘ నిబంధనలను, స్వపరిపాలనము గల గ్రామస్థులు వ్యవసాయపరిశ్రమల నిర్వహించుటయును, భారతీయ ఆర్థికస్థితియునుగూడ నిష్పటికిని మూలాధారము లుగనే యున్నవి అని ముకర్తీగారు నడిపిరి. దేశీయసాంఘిక పరిశ్రామికలకును నూతన నగరపరిశ్రామికలకును విభేదమును చూపిరి. మరల గ్రామపంచాయతీల సేవకనుట ముఖ్యము. అప్పుడు పట్టణ-నిర్మాణ-వంబోగు-అయి గారుల విధులు స్పష్ట పరుపబడవలెను. సహకారవిధానము వర్తింపవలెను. ప్రస్తుత మందుగూడ నూతులు, చెరువులు, పుత్రములు మున్నగు సార్వ జనికోపయోగ ప్రతిష్ఠాపనముల పరిపాలనాధికారము గ్రామ సంఘములకే కలదు. విదేశములందు ధనికుల సాంగ్రామికల అధికారము లిప్పుడు చీల్చబడి నైతిక కార్మికగ్రామసంఘము లేర్పడుచున్నది. అట్టివో మనదేశమున బహు ప్రాచీనకాలము నుండియును కలిగియున్న గ్రామసంఘ పరిపాలనమును నెల కొల్పట అత్యవసరమని వేరుగా ను దువబునిలేదు. పరిశ్రమాలయము లధికముగలనగరములందు జనుల యొత్తిడి దుస్సహమగా నున్నది. న్యాయాయుక్తులలో రెండు గదులలో ముగ్గురు మనఃఖ్యులకంటే నెక్కువయందగూడదు. మనదేశమున నొక్కగదిలోనే ముగ్గురు నివసించుచున్నారో బొంబాయిలో మాండ్రీలో 15 మందిగూడ గలరు. బెంగళూరులో అర్బిషేటలో 8 X 8 X 5 అడుగుల గదిలో ఒక కార్మికుడు వానిభార్యకొడులు తల్లితండ్రులతో మొత్తము ముగ్గురు నివసింపచున్నారు.

పశువులవలె ద్రోక్కి వ్యాపకులు.

అట్టి కార్మికప్రదేశములలో మధ్యకాలము పురుషుల సంఖ్య స్త్రీలసంఖ్యకంటే చాల హెచ్చుగానుండుట మర యొక అనర్థము. హఠాత్ బొంబాయి మున్నగు పట్టణములలో జూదము త్రాగుడు వ్యభిచారముగూడ చాల హెచ్చుగా ను న్నవి. కాశీలోటలలోను రాణిగంజి బాగ్దగ్గరలలోను కోలా రుబంగారు గడలలోను మరణములు (స్త్రీలమరణములు)చాల హెచ్చుగానున్నవి. బెంగళూరు కోలారు దేవగిరిలలో మరణములు కలకత్తా బొంబాయి నగరములలో మరణములకంటేను గూడ హెచ్చుగా నున్నవి. కోలారు గ ను ల లో మరణ ములు మైసూరు రాష్ట్రమునందంతటను కలుగు మరణములకం టే 3 రెట్లును కలకత్తా బొంబాయి నగరముల మరణముల కంటే 1 1/2 రెట్లును లండనునగరమున మరణములకంటే 4 రెట్లును హెచ్చుగానున్నవి గాన కార్మికుల యోగక్షే మమునుగూర్చి వెంటనే శ్రద్ధబాసవలెను. పారిశ్రామిక పట్టణముల పునర్నిర్మాణము జరుగవలెను. వెల్లడి ప్రదేశము లను చిన్న ఉద్యానములను ఆధికముగా నుంచవలెను. కార్మిక గ్రామములను నిర్మించి కార్మికులు యంత్రకాలలకు వచ్చుటకు రైలుమాగ్గములను గూడ నేర్పఱుపవలెను. అట్లు కార్మిక గ్రా మము లేర్పడినచో ఆగ్రామములందు కార్మికులే ప్రధానసం ఖ్యగా నుండురు. మరల సాంఘికస్థితియును ప్రాచీనధర్మమును గృహగ్రామజీవనమును తలచూపి వర్ణము, నగరములందును కుటుంబములందును గూడ నీ ధర్మము లంతరించుటయే అనర్థ ములకు కారణ మైనది.

ఈదేశమున పట్టణనిర్మాణమున దేవాలయములను చవు కులను ఏర్పరచుటవలన నవి పవిత్రస్థానములును ప్రజాస్థానము అను కూడ కాగలవు. అటుండి సద్భావము. వికసించి ప్రతి గృహమునకును ప్రతినగరమునకును గూడ వ్యాపించును అప్పు డు ప్రతిగ్రామమునను దేవాలయమును చవుకును ఏర్పడి ప్రత్యే కగ్రామవ్యక్తిత్వమును సాంఘికత్వమును గూడ సంఘటిల్లును. మానవవ్యక్తిత్వము గూడ ప్రాచీనకాలమునందు వలె వికసిం చు నని ముకర్తీగారు నడిపిరి. ప్లేటుకొన్నిలు సభ్యులగు రాఘ వేంద్రరావుగారధ్యక్షతవహించిరి. ముకర్తీగారికి వందనముల నర్పించిరి.

రైల్వే డ్రైరువైన కేను:— నెవ్రెంబరు నెల 1 వ తే దిని బెనువుడు ఆనదికి రైల్వే సిగ్నలును లక్ష్యమెట్టుబంద రైలుబండిని నగుపుటచే ఆబండి యొక నగరమునందలి దీక్షానినందున ప్రాణహాని కలిగినదని అలెన్సెన్ కేను చేయ బడినది. అలహాబాదు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది.

ఆంధ్రస్వాతంత్ర్యము స్వాగతగీతమాలిక

కాళ్లకూరి గోపాలరావు గారు

స్వాగతము మీకు, స్వాతంత్ర్యమీద!
ఆంధ్రసోదరులార! ఓ యతిభులార!
ఆత్మపతుంబునను మరె యాంధ్రసంఘ
పక్షమునను ఏతత్వభావక్షమునను
స్వాగతము మీకు, ముమ్మాట స్వాగతంబు!
* * * *

ప్రకృతసర్వతోముఖపరివర్తనంబు
ఆంధ్రజాతీయవీరసంతాగమంబు:
ప్రాక్షానశయజీర్ణపక్షములు రాల్
నూతనాశయకీసలయవ్రాత మొదవె.
ఆంధ్రమాతే, గాంధీచిర విద్యాధులార!
గుప్తసామన్యపరిమళకోరకములు
జ్ఞానభానుప్రభాబహూతసాహిత
సంప్రసారణమున వికాసంబు నందు
పెన్నుడెన్ను దటంచు నేఁపేట వృద్ధి
గాంచు నుత్కంఠమై నిరీక్షించు మిమ్ము!
* * * *

ఏతద్బ్రహ్మకీర్తుల భావితీ మీఱ
పట్టభద్రులై నట్టి యోధాతలార!
యన్మృదాంతరంగికకత్తు లూర్జితపడి
పక్వమై పుష్పసారభభావితీ నలర,
తన సహస్రనేత్రంబులు ధన్యములుగ
పొంగి పోరుల సంతోషంబు నిగి ముట్ట
కరము మూర్ఖుని ముద్దాడు చెలువు దోచ
అల్లదే కంటితే, మన యాంధ్రమాత
విశ్వరూపిణి మిమ్ము దీవింపవచ్చె!
* * * *

బిడ్డ లానరించు విద్యములో ప్రీతి జూచి
జనని సంకల్పించుట సహజంబై కాని,
కోరకము విచ్చి వలపుల గూర్చినంత
వాస్తవప్రయోజన మేమి పడయవచ్చు?
మతీయు, తాత్కాలికానందమాత్రముననె
త్పత్తిపడునెడ నభివృద్ధి యెటు లభించు?
అదియు నొక్క సోపానంబు యని గ్రహించి,
పూచి వలచెడి పూలను పూర్ణముగ ధ
రింపఁజేయుటకై ప్రయత్నింపవలయు.
ఇదియే మీ విధాయకకృత్య మింకమోద!
* * * *

విశ్వవిద్యాపరితీల విదవకుండ
ప్రథమగణ్యులుగా ప్రతిపత్నరమ్ము
ధన్య లయ్యెడివారి నెందఱిని గనము!
ఎట్టి ఘను లెందఱుండిన నేమి ఫలము?
ఇంతో యంతో నేనకవృత్తియే కదా త
దీయజీవితపరమావధిగ నెనంగు?
పొరుషంబును చంపె నీ పాగు వృత్తి;
దాన్యదానిధ్యముల కిదే దారి తీసె.
వారె దీనిని చూచుచు వదలలేరొ,
అదియే వీరిని మడలేదొ యరయరాదు;
ఒరులు ఓని పోగొట్టుట యుత్త మాట.
ఆత్రేయాధిక్యగర్వాప్తి నదె యలభ్య
మగుచున్నె యొక్కటె యిప్పు దాసగిలుపు!
పెట్ట వేదాంతముల నోట మట్టి గొట్టి
త్పత్తి యను పిశాచమును బంధించివైచి
ధర్మబద్ధ మైనట్టి స్వతంత్రవృత్తి
పూనిననె కాని మన కెందు ముక్తి లేదు.
* * * *

వ్యక్తులు దేశమును బాగుపడుట కెందు
అర్థబల మంగబల మవశ్యము ఘటిల్లి
ధీబలంబుతోఁ బాటు వర్ధిల్లవలయు.
అంగబల మాతృబలమున కాలవాల్,
వర్ధబల మంగబలమున కాలపట్టు;
అఖిలబలసాధనం బయి యలరుఁ గాన,
అర్థబలమె యియ్యెడ నుపాస్యంబు మనకు.
మన పరిశ్రమ లభివృద్ధి గనినఁ గాని
ఆర్థికాభ్యుదయము మన కనువుపడదు;

కూడి విద్యాధికులు పూనుకొనినఁ గాని
మన పరిశ్రమ అన్నతి గనుట నున్న;
వ్యక్తులు దేశమును బాగుపడుట కింక
మన పరిశ్రమలను మించు మంచి వృత్తి
ధర్మబద్ధ మైనట్టి స్వతంత్రవృత్తి
వెతకి చూచిన నేటొందు వృత్తి కలదె?
ఉభయతారకమై యిది యొప్పుఁ గాన,
దీనినే స్వీకరింపుడు ధీరులార!
సాహసోత్సాహశక్తులు సార్థకముగ
చెలగి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి చే యొనఁగుడు!
* * * *
కంటితే యన్నలార! మీ కన్నులార,
తక్కు దేశంబులందు స్వాతంత్ర్యలక్ష్య
ఎట్లు విహరించుచున్నదో వృద్ధ్యముగను?
ఏతదారాధనమునఁ గాదే జనంబు
లర్థముం బ్రాణ మర్పించి యలరువారు!
దేశమాత్రస్వమున కీ డీక్ష వలనె?
ఇష్ట మున్నను లేకున్న మృత్యుదేవ
తాంకితమ కాదె జీవిత మరని చూడ?
స్వాధ్యపరులమై బుద్ధిజాడ్యంబు మీఱ
భయపడుచు ప్రాణ మర్పించు బ్రతుక దేల?
అన్యథా పోయితీతెడి ప్రాణములను
జ్ఞాన మేపార లోకోపకారవృత్తి
నాంధ్రమాత కంకితము నేయంగరాదె?
దేశమాతృభావమును దీర్చు నిపురరాదె?
జీవితము సార్థ మని సంకల్పింపరాదె?

సంధిసభకు భారతీయప్రతినిధులు

సంధిసభకు లోకమాన్యతలకు గారి నొకరిని రెండవవారిని
బాప్తిస్టాగారిని గాని కమ్మరి రంగయ్యగారిని గాని భారతీయ
ప్రతినిధులనుగా నియోజించితిమని బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారికి
ఆంధ్రకాంగ్రెసుకమిటీవారు తలెత్తిస్తూ సంపదలె నని బెజవా
డ డివిజను కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించిరి. (తలెత్తివార్త).

బొంబాయి కార్మి రేషనువారు

క్రోత్త గవర్నరుగారికి స్వాగత మిచ్చుట.
కార్మిరేషనుసభలో క్రొత్తగవర్నరుగారికి సమర్పింప
బడవలసిన సన్మానపత్రము ముసాయిదా ఆమోదింపబడినది.
అతీర్మానమును బాచాగా రుపపాదించిరి. లాయడు దంపతుల
కు స్వాగతమును నిజయమున కభినందనమును తెుడుట తెలుప
బడినది. పిమ్మట గిటుల వ్రాయబడినది. యధవిజయమునకు
ఇండియా దేశమును బొంబాయినగరమును చేరినసహాయమును
గూర్చి మేము చాల నుపొంగుచున్నాము. కాశ్వతకాలికిని
శీఘ్రాభివృద్ధికిని ఆకరమగు నూతనకారంభమున తాము దయ
చేసితిరని చాల సంతసించుచున్నాము. ఈ రాష్ట్రమున గవ
ర్నరుగా నుండగినవారు అత్యధిక సామర్థ్యమును
విశేషవా యుతి రాజనీతి జ్ఞత యును గల
వారుగా నుండగి న సుచయము న మీ రా క
లెట్టించినది. బాధ్యతాయుత పరిపాలనాత్వముల సభివృద్ధి
నొందించు రాజకీయ సంస్కరణములు గలుగ నున్నవి. ఈ దేశ
మానందు ప్రభుత్వపునర్నిర్మాణము జరుగనున్నది. బ్రిటిషు
సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశవర్గమునందు భరతఖండమునకు
గల స్థానము నిర్ధారణ కానున్నది. ఇట్టి తిరుణమున ప్రాచ్య
దేశపరిచయము గల మిమ్ము నీ పదవికి స్థిరమిందుట మాకు
చాల సంశృప్తికరముగ నున్నది. 5 ఏడవ కరకును మీ ఆధికా
రముక్రింద నీ రాష్ట్ర ముండగలదు. మీరు పార్లమెంటు ప్రజల
సభలో సభ్యులుగ నుండుటవలనను ప్రాచ్యదేశములం దధిక
సంచారము చేయుటవలనను కలిగిన అనుభవమువలన మీ పరి
పాలన ముదారభావభరితముగ నుండుననియు స్థానిక సామ్రా
జ్య విషయములపట్ల భారతీయుల భావనను మీ రామో
దింపగలుగుదు రనియు ప్రజల కలంపులను మీరు బాగుగా
గ్రహించుట చాల నవసరము గాన మీరట్లు తప్పక చేసెదరని
యను మేము ఆశించుచున్నాము. కార్మిరేషను ఆధికా
రమును నియోజనమును హెచ్చించుటను గూర్చి మేము చేయ
దగిన సూచనల నిపు దాలోచించుచున్నాము. 1908 లో
క్రోత్తగా నేర్పబడిన నగరనిర్మాణ సంఘమునకు గల అధి
కారబాధ్యతలను కార్మిరేషను వారి వశము చేయవలెనని మే
మిదివరకే విల్లింగ్డు ప్రభువుగారికి విన్నవించితిమి. ఆ వాంఛిత
మును మీ రీడేరురని నమ్మెదము. వైద్యసహాయమును ప్రాథ
మికవిద్యను విస్తరింపజేయగోరెదము. యాచకకృత్రిని నిరో
ధింపగోరెదము అని సన్మానపత్రమునందు వ్రాయబడినది.

The Armistice.

(Reuter's Agency)

Great Britain

CALCUTTA & MADRAS RIOTS.

Certificate to Lord Ronaldshay.

Lord Islington's Statement.

Repressive Legislation to be Undertaken.

LONDON, November 15.

Replying to Lord Sydenham regarding the riots in Calcutta and Madras in September Lord Islington paid a tribute to the admirable manner in which Lord Ronaldshay and his colleagues handled what might have been a very serious incident (Hear, Hear). The acknowledgements made of the conduct of the General commanding in Calcutta, his staff and the Commissioner of Police were well deserved. Disturbances in Madras were purely economic.

The report of Sir N. G. Chandavarkar and Mr. Justice Beechcroft would be published immediately. Report stated that in 800 out of 808 cases the reasons for action were sufficient. In view of the tortuous webs of intrigue that had to be unravelled and the nature of evidence to be obtained when dealing with widespread conspiracy in war time, the report remarkably vindicated the Bengal Government, and the special branch which dealt with the matter had succeeded, beyond all expectations and a tribute was due to the loyalty and devotion of the subordinates of the Crown who carried out a difficult and dangerous task. Lord Islington emphasised, firstly, that in Bengal there was undoubtedly an undercurrent of lawlessness and hostility which unless carefully watched and checked in every way possible was liable to break out and involve all classes of the population in bloodshed. Secondly, that the Government of Bengal, faced with a difficult and critical position, had shown and were showing promptness in suppressing disorders while paying scrupulous attention to the feelings of the various sections of the community. Thirdly, that it was abundantly clear that the Government of India could not be deprived of the special powers needed to deal effectively with violence and disaffection. He did not say it would be necessary to maintain entirely war legislation but it was imperative that the Authorities should retain adequate means of coping with an extraordinarily difficult situation which ordinary laws were not framed to meet and of securing reasonable security to the peoples entrusted to their charge.

Prorogation of Parliament.

The King's Impressive Speech.

LONDON, November 21.

The King's speech at the prorogation of Parliament was as follows: My Lords and Gentlemen.—The occasion on which I address you marks the close of a period which will be for ever memorable in the history of our country. The war, upon which all the energies of my people throughout my dominions for over four years have been concentrated, has at length been brought to a triumphant issue. The conclusion of the armistice with the last of the Powers ranged against us promises a long, an honourable and an enduring peace. I have already sought an opportunity of expressing publicly to my people and my allies the sentiments of heartfelt admiration and gratitude with which I regard the supreme self-sacrificing devotion that led to this glorious result. Amidst our rejoicing let us not forget to render humble thanks to Almighty God for the success with which He has pleased Him to crown our efforts. Gentlemen of the House of Commons, I thank you for the untiring patriotism with which you have made provision for the requirements of the war. My Lords and Gentlemen, the exertions which have carried us to victory in the field must no in any way be abated or slackened until the ravages of war are repaired and the fabric of our national prosperity is restored. Through the extension of suffrage which this Parliament has effected, all classes of my people will have an opportunity of inspiring and guiding this beneficent undertaking. I trust that the spirit of unity which has enabled us to surmount the perils of the war will not be wanting in the no less arduous task of establishing a sure foundation of ordered liberty and common welfare of my people. In bidding you farewell I pray that the blessing of Almighty God may rest upon your labours.

Mr. Asquith's Rejoinder.

London, November 21.

Mr. Asquith, interviewed regarding Prince Lieknowsky's appeal for the amelioration of the armistice terms, said that the terms of the armistice did not in the least exceed the just necessities of the case. Germany had brought them upon herself.

S. M.'s Tribute to Scottish Troops.

LONDON, November 21.

Their Majesties the King and Queen and the Prince of Wales to-day received a most hearty reception in Edinburgh. Replying to the address of welcome presented him, the King paid a tribute to the heroism of Scotland and said that every theatre of war testified to the unconquerable spirit of the Scottish troops whose deeds would live for ever in history.

Weather Prospect Promising.

LONDON, November 21.

The fog which had been shrouding the Firth of Forth for the last six days disappeared yesterday and the weather prospect is more promising for the surrender of the German fleet to-day.

Surrender of U Boats.

The Ceremony Described.

London, November 21.

Stern civility on the part of the British and repressed silences on the part of the Germans characterised the surrender of the U Boats

yesterday. A feature of the ceremony indeed was the remarkable silence. Admiral Tyrwhitt prohibited manifestations of any sort when the U Boats were passing. He ordered that there must be absolutely no fraternisation. As a British destroyer commander remarked to correspondents "we shall treat them with the contempt they deserve, but there shall be no outburst. Everything will be done strictly in accordance with naval etiquette." Accordingly at the rendezvous five miles off Felixstowe, the British stolidly boarded the U Boats. The officers asked questions as to the state of the vessels. The men took their stations aft and the German crews fore. Thus they proceeded to Harwich. Thousands of spectators were gathered on the banks of the Stour, reflecting the official coldness of reception by disdainful silence as the procession wended its way up the river to the mooring place. The Germans were not allowed to land. They were immediately taken to a destroyer as each U Boat was moored and taken into a German transport outside for repatriation.

Further Surrender of Submarines.

LONDON, November 21.

Further 19 German submarines surrendered at Harwich to-day. The twentieth broke down en route.

Surrender of High Sea Fleet.

LONDON, November 21.

PARIS—It is officially announced that Admiral Sir David Beatty met at 9.30 this morning the first and main instalment of the German High Sea Fleet which is surrendering for internment.

Return of Allied Prisoners.

A Deplorable Sight.

LONDON, November 21.

The Allied prisoners-of-war released from Alsace, Belgium and various parts of Germany are arriving at the rate of about one thousand a day at the greatest in Paris. They are in the last stage of exhaustion, hungry, dirty, and ragged. They afford ample proof, if indeed proof were needed, of Germany's crime against humanity which places her far beyond the pale of civilization.

The Election Campaign.

Soldiers' Votes.

Some Famous Commoners not Seeking Re-election.

London, November 21.

The election campaign is now in full swing. For the first time one candidate is using an aeroplane for visiting his constituents in outer London. Soldiers outside Great Britain, in France, Belgium and the newly occupied territory vote by post and soldiers in other theatres of war by proxy, but only a small percentage of proxy voters are exercising their right. Officers and men have up to the present shown little inclination to vote and in some cases the ballot papers served out are used for lighting fires. Among well-known commoners not seeking re-election are Mr. Burt, Mr. John Burns, Mr. Birrell, Mr. James Collings, Mr. Swift, Mr. MacNeill and Admiral Sir Hedworth Meux.

Mail Steamers' Sailings.

Mail Service to India.

LONDON, November 18.

In the House of Commons replying to Mr. Cotton, Dr. Macnamara stated that the practice of announcing the date of sailing of mail steamers was being resumed this week. The question of recommencing the weekly mail service to India was also under consideration.

Liverpool Cotton Market.

LONDON, November 18.

The Liverpool Cotton Market reverts to the previous regulation of fluctuations and futures per day to a hundred points.

France

In Alsace-Lorraine.

LONDON, November 22.

A French communique says:—We entered Bostange and Habay in Belgium. A thousand German soldiers including a colonel found in Grasbaux were taken prisoner. We occupied Zitterheim, Phalsburg and Cottesheim in Lorraine and Meufbrisach, Huningue and Merkolshum in Alsace.

Through City of Luxemburg.

LONDON, November 22.

An American communique says:—The Third Army has reached the line Vitthen-Mersch-Schuttrange-Rentgen-Kattenhofen. We passed through the city of Luxemburg which was beflagged. The inhabitants showered flowers on the troops whom they recognised as their deliverers.

Towards the German Frontier.

London, November 22.

A British communique says:—The Second and Fourth Armies this morning resumed their march towards the German frontier. Advance detachments on the right are advancing towards the Meuse southward of Namur. On the left we have reached the general line Gembloux-Wavre.

The Belgian Advance.

Allied Prisoners Picked up.

London, November 22.

A Belgian communique says:—We have reached the line Arendnock Moll west of Diest. East of Louvain two thousand five hundred Allied prisoners were picked up in the region of Brussels.

Budapest and Constantinople.

LONDON, November 21.

PARIS—French troops will occupy Budapest and Constantinople on November 21st.

Germany

Hostility to Allies.

London, November 21.

The Correspondent, Mr. Harold Williams, wiring from Geneva, confirms the impression already obvious from the despatches of the past week that the revolution in Germany is characterised by remarkable indifference for the overthrow of the Kaiser and other monarchs while there is not the faintest sign of national repentance. The correspondent says that hostility to the Allies is rather intensified. He points out that there has not been published a single manifesto from the Kaiser or any other monarch announcing his abdication. German arrogance persists with surprising discipline in acceptance of the new authority.

Turkish Ministers in Berlin.

London, November 21.

AMSTERDAM.—Talaat Pasha and Enver Pasha have arrived in Berlin disguised as German officers. The German government has decided to intern them pending their expulsion when peace is signed.

America

Naval Expansion Necessary.

The New Three Years' Programme.

LONDON, November 21.

WASHINGTON.—Addressing the Naval Committee of the House of Representatives Mr. Daniels, Secretary of Navy, said that as the League of Nations and disarmament were questions for future settlement and none could foresee the result, the continuance of the policy of naval expansion was necessary. The new three years programme provides for ten super-dreadnaughts six battle cruisers and 140 smaller ships.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Delhi

27th November Public Holiday.

DELHI, November 22.

It is notified that the Governor-General-in-Council has been pleased to direct that Wednesday the 27th November 1918 should be observed as a Holiday in all departments of the Government of India to celebrate the cessation of hostilities between Allies and United States of America and Central Powers. The Government of India have also appointed 27th November to be a Posts and Telegraphs Holiday throughout India and Burma. Sunday hours will be kept and ordinary telegrams will be booked.

Bombay

The Bombay Cricket.

Indian's make 500 Runs.

BOMBAY, November 22.

The India Team resumed their innings this morning before a record attendance. Both Lord Willingdon and Newman were unable to field and England fielded only with eleven. Carroll coming in as substitute for Lord Willingdon. Naidu and Murad the overnight not outs resumed their innings. The pair by playing a confident and merry game carried the overnight total from 380 to 421 when Murad was clear bowled. The remaining wickets helped Naidu to increase the total to 500 when the innings closed. The outstanding feature of this morning's play was Naidu's brilliant innings. His 122 included 6 overboundaries and 13 boundaries. The following are scores:—

All-India Team.

Full Scores.

1st INNINGS.

Vithal b Heath 149.
Kapadia run out 17.
Ohothia b Lee 14.
Abdus Sallam run out 0.
Maharaja of Patiala b Pank 83.
Mirza Yusuf Beg c Pank b Heath 36.
Naidu c Carroll (substitute) b Lee 122.
Vejdhar run out 11.
Murad b Lee 40.
Joshi b Heath 5.
Vatcha c Pank b Lee 0.
Irfani not out 1.
Extras 22.
Total 500.

Bowling Analysis.

	Overs	Maidens	Runs	Wickets
Lee	32	2	177	4
Newman	7	2	23	0
Heath	39	5	157	3
Laverton	11	1	46	0
Pank	12	2	44	1
Vasey	5	0	24	0
Cooper	3	0	7	0

The Europeans Begin their Play.

BOMBAY, November 22. With three quarters of an hour for lunch interval England team who had indeed a formidable task began their innings. Opening badly Carnett and Lee had both their careers cut short before adjournment by Joshi, the Wizzard Hindu bowler, for a paitry 22 runs that had set in continued right through till the fall of 9th wicket batsmen without exception refusing to take liberties with either Joshi or Abdul Salaam. The runs mostly came in singles and doubles and game was dull. With the cheap dismissal of Weigall, Laverton and Cooper things looked extremely gloomy for England when Lord Willingdon's turn came but His Excellency who was expected to stay on as he did during 1915 carnival had not the luck on his side this time. He lasted only about five minutes Abdul Salaam shattering his wickets for a couple of runs. When the 9th wicket fell the score board had registered only 88 and judging from the success that the favoured Joshi had in all taken five wickets and Abdul Salaam had smashed three more not only were all hopes of tall scoring gone but it became certain that the European team would not be able to avoid a follow on. It was just at this stage that Heath Vassey came in partnership. An unfortunate accident deprived the Maharajah of Patiala of the services of Joshi. Ball fielded from boundary hit Joshi on stomach and he had to be carried out of the field, the play being simultaneously stopped for ten interval. On resumption the Maharaja fielded with only eleven not taking any substitute in the place of Joshi. An hour and ten minutes were still left for the close of the day's play and it was anticipated that England could easily be disposed of during that period, but it was then that one of those glorious uncertainties of cricket happened. Try however much he might with changes in the attack the Patiala chief was not able to claim another victim during the play that followed both Heath and Vassey playing cautious game throughout. Total steadily mounted up to 151 the pair between them contributing 78 towards that figure. Unless a miracle happens Lord Willingdon's team will have a follow on to-morrow. The following are the scores:—England Team 1st innings.

F. M. Garnett b Joshi 14.
H. W. Lee b Joshi 8.
L. A. F. Weigall Joshi 5.
G. A. Laverton c Vajifdar b Joshi 10.
G. A. V. Weigall St. Irfanib Abdul Salaam 10.
K. E. Cooper b Abdul Salaam 17.
J. A. Newman b Joshi 1.
Lord Willingdon b Abdul Salaam 2.
P. E. D. Pank b Abdul Salaam 5.
G. H. Vassey batting 46.
J. S. Heath batting 31.
Livesay to bat.
Extras 2.
Total 151 for 9 wickets.

All Restrictions on Mr. Tilak Removed.

POONA, November 22. A cable from Mr. Baptista says that restrictions laid by the Government upon Mr. Tilak in respect of public speech and political work are cancelled by the Home Government.

BOMBAY, November 22.

His Highness the Maharaj of Bikaner and Sir S. P. Sinha on their way to England have arrived here and leave to-morrow.

Punitive Police on a Village.

BOMBAY, November 22. A Bombay Government notification states that the Government has directed the employment of additional police for one year in the Akola Taluka in Ahmednagar district as the measure has been thought expedient; the cost of maintenance of such police to be borne by the inhabitants being about Rs. 41,800. It may be mentioned in this connection that the Mamlatdar of Akola, who was a Mahomedan, was murdered, on the evening of the 10th August last. The murder was committed with sticks and hatchets. The Mamlatdar's house was set on fire and the body was put in his own tonga outside and burnt. The murder case is now before a special tribunal at Ahmednagar.

Bombay Corporation.

Welcome to Governor Designate.

BOMBAY, November 22. At a meeting of the Bombay Municipal Corporation on the motion Sir D. E. Wacha the draft address of welcome to be presented to the Governor designate of the Bombay Presidency was adopted. After tendering hearty welcome to Sir George and Lady Lloyd and expressing rejoicing in the complete overthrow of the powers which conspired against the freedom and welfare of the world the address says:—"We are proud of the share which this country and particularly the city of Bombay has taken in the successful prosecution of the war and it is a matter of deep gratification to us that we have been enabled to welcome you at the commencement of what we trust will be an era of lasting peace and rapid development. You are assuming your high office at a time of special difficulty, a time pre-eminently demanding of the Governor of this important presidency high abilities and discerning statesmanship. The country is now on the eve of great political changes designed to advance principles of responsible government and one of the important problems now awaiting solution is the question of reconstruction of the government of this country and the position to be assigned to it in the commonwealth of nations composing the British Empire. It is gratifying to us that at such a juncture you Sir, with special knowledge of the East should have been selected to preside over the destinies of this presidency for the next five years; your experience in the House of Commons and knowledge of eastern politics gained during your extensive travels in the East will, we feel confident, enable you to bring to the administration of this presidency that broad outlook of affairs, that capacity to appreciate the Indian view of

local and imperial questions and that regard for the sentiments and feelings of the people which were never more essential than they are at present. Continuing the address says:—"We are now considering what recommendations we should lay before the Government for widening of the franchise and liberalising of the constitution of the Corporation. We have also submitted to Lord Willingdon's government a representation urging that the powers and duties which are vested in a separate City Improvement Trust created in 1888 should now be transferred to the Municipality. We feel confident that the representation which we have made in regard to this important question will be accepted by your Government. The address then refers to the extension of medical relief, primary education and prevention of professional beggary.

Poona District Congress Committee Meeting.

Resolutions Passed.

POONA, November 22. A general meeting of the Poona District Congress Committee was held on the 21st in Kibe Wada. After appointing office-bearers for the next three years the meeting considered certain resolutions passed by the Council of the Provincial Congress Committee and sent to it for necessary action. Resolutions protesting against the refusal of passport to the Congress League deputations and the advisability of contributing towards the expenditure of a proposed Congress deputation were unanimously passed. The meeting expressed certain agreements with the Provincial Congress Committee's opinion that the experiment of full provincial responsible government should be tried in one or two select advanced provinces including Bombay, admittedly the most advanced province in the country. There was strong difference of opinion on the resolution disapproving of further contribution of money towards war expenditure and expressing the view that the resolution passed in the Imperial Council in the matter did not represent public opinion. After long discussion, it was unanimously decided to recommend that the resolution of the Council of the Provincial Congress Committee should be placed before the General body of the Provincial Congress Committee for consideration. A resolution lodging emphatic protest against the composition of the two reform committees was passed. The meeting was well attended as the appointment of office-bearers formed one of the items on the agenda.

Food Supplies and Licenses.

BOMBAY, November 22.

A notification issued by War Purposes Department says that Food Commissioner has decided that persons dealing in grain whether wholesale or retail will require to be licensed if they desire facilities to obtain rice from Burma by sea or grain by rail from other parts of India or to sell rice and other grain obtained with the help of these facilities. No rice will be allowed to be shipped from Burma to Bombay or other ports in Bombay Presidency except in the order of the Director of Civil Supplies, Bombay, issued to persons licensed by him. No food grains will be allowed to move by rail in India except on priority passes issued (in the case of grains consigned to this presidency) by Director of Civil Supplies to persons holding licenses.

In the Bombay Council.

A resolution appreciating Lord Willingdon's Services.

BOMBAY, November 22. At a meeting of the Bombay Legislative Council on the 9th December the Hon'ble Mr. Gokuldas Khandas Parekh will move:—"This Council places on record its high appreciation of the services rendered by His Excellency to this Presidency and its regret at his leaving it at this important crisis in its political future, and is keenly sensible of the very cordial relations that have always characterized his presidency of council during the last five years and a half. Cotton Control Bill will also be read for the second time at this meeting.

Bombay's Festivities.

BOMBAY, November 22.

Bombay's great programme of festivities to celebrate the signing of armistice by the Germans commenced to-day both to-day and to-morrow being specially proclaimed public holidays. A particular feature of the celebration to-day was the feast and carnival given by the Port Trust to all their employees numbering 20,000. Apart from the soldiers and sailors, no class in Bombay has better right to join the festivities with enthusiasm for the work in the docks in connection with war shipping has been sometimes exceedingly laborious. To-day men were in highest excitement and delight and the programme of festivities was of a kind well calculated to please them, for it included distribution of sweetmeats and drinks. There were music, dancing, wrestling for prizes, swimming, diving and other water competitions in the dock and a sham trial and execution of the German ex-Emperor and Crown Prince. This portion of the proceedings seemed to appeal to the thousands of working men more than any other part of the programme and William II and his son were consigned to the next world with furious almost religious zeal. On Saturday the chief event will be a great feast to all sailors of the Royal Navy and Mercantile Marine, British and Indian, and of allied nations and to all soldiers British and Indian. The ordinary dinner hour for men in services is midday. So for the convenience of men, their feast will take place at that hour, soldiers having theirs in barracks, Royal Navy men in their ships, mercantile sailors also in their ships and the large number of lascars and Goanese in various places ashore. For sailors and soldiers there will be a great fete on the oval maidan at night concluding with a display of fireworks. Several commercial firms are giving their employees concessions in connection with the festival.

At a meeting of the subscribers to the Lady Willingdon Fund it was decided that the balance of the funds subscribed be utilised in founding a dispensary for women and children to be called the Lady Willingdon Scheme Dispensary and that the work of milk distribution and health

visitors be continued until those branches of the scheme are absorbed in the health department of the municipality. Handsome donations of Rs. 5 lakhs by the trustees of Haji Sabu Sidick Funds which Her Excellency handed over to the municipality to be utilised in keeping up the existing maternity homes which were initiated and supported by the Lady Willingdon scheme and taken over by the Municipality and providing others would continue the important work inaugurated by Lady Willingdon scheme. The meeting expressed the opinion that all maternity homes should have a dispensary attached to them and that recommendation should be made to the Corporation to that effect.

The New Governor of Bombay.

Expected to Arrive on December 13th.

BOMBAY, November 22.

A Press Communique says:—Sir George Lloyd, Governor-Designate of Bombay and Lady Lloyd are expected to arrive in Bombay on the morning of the 13th December 1918 and Their Excellencies Lord and Lady Willingdon will leave for England on the morning of the following day.

Latest Telegrams.

Burma Rice Export.

Mr. Gubbay's Statement.

RANGOON, November 20.

Last evening Mr. Gubbay issued the following:—"The question of the disposal of the exportable surplus of the rice crop of 1919 has been considered in the light of the requirements for Burma rice from India and foreign countries. It is anticipated that tonnage will be regularly available to carry away that portion of the surplus which will be allotted for the requirements of India. In regard to the requirements both of India and other countries, it is intended that such quantities as may be permitted to be shipped to a particular destination shall also be subject to control in the matter of price in view of the possibility of forward transactions being entered into now for the coming crop, it is announced for general information that such transactions will under no circumstances be recognised for the purposes of the grant of export licenses to India or foreign countries. Prior to the issue of the notice Mr. Gubbay had an interview at Government House with the European millers, the Lieutenant-Governor presiding and it is understood that the whole question of the control of paddy and rice for the forthcoming year was gone into and that proposals were framed, but before these can be made known or come into effect sanction of the Home Government must be obtained. It is confidently believed that the available surplus of the new crop will be controlled for the benefit of India. Unfortunately the surplus will be more than that of 1918 which was about 27,50,000 tons and the price to be fixed for paddy will probably be above Rs. 105 fixed for the portion of the years crop which was taken by the Rice Commissioner on a rough average. Paddy price multiplied by two and a half gives the price of rice but the difficulty of disposing of offals broken rice etc., through lack of shipping makes rice price rather more than the ratio. Local speculative and Indian export markets which are closely connected will be seriously affected by the fixing of prices for rice and paddy, but their troubles are not allowed to affect the decision even if all middlemen and brokers are eliminated and some bankruptcies may result the province as a whole will benefit and millers will be kept fully occupied. To-day's prices as given above are the lowest for many months past.

Cottage Industries in Bengal.

CALCUTTA, November 23.

At the Indian Museum Mr. F. D. Ascoli delivered an interesting address on cottage industries of Bengal. He said that to understand the position with regard to cottage industries it was necessary to review historically trade and commerce of Bengal. He reminded the audience that until the last few years of the 18th century cottage system was the only system of manufacture in existence, factory system was unknown and it was the introduction of the factory system in Europe without a corresponding development in India that resulted at least in main industry of weaving in original decline of arts and crafts of Bengal. The lecturer then traced the history of trade and commerce of Bengal from the advent of British in 1633 showing various causes which resulted in practical extinction of cottage industries as a commercial asset. He desired to dispel the illusion that there was no place for cottage industries in modern industrial life. Continuing Mr. Ascoli indicated the causes which stood in the way of improvement of cottage industries. These were want of organisation, conservatism of artisan which made him employ old fashioned and out of date implements and failure of worker to economise labour. In the case of some industries the artisan simply went through different processes required to turn out finished article. In the opinion of the speaker two things essential in improvement of cottage industries were organisation and education of artisan.

Making Counterfeit Coins.

A Regular Mint Detected.

CALCUTTA, November 23.

A regular mint containing a complete apparatus for coining with thirty-two moulds and a large number of dies for rupees, half rupees, quarter rupees, and two anna bits and fifteen zeers of lead, 225 finished rupees and fifteen half finished rupees was detected in two country boat on river Ichhamutty. A Police Sub-Inspector attached to Baairhat thana, on receipt of certain information recently raided the coiners' boats at midnight. Two of the seven accused were produced before the sub-Divisional Officer, where they made a confession. Further investigation is being made.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—గురద, ఉంగరములవంటి బుట్ట, పొక్కులు, రసీకాయలు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేదా తీరనివంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల ఏర్పడును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు చేతులపిన వైద్యము :—1. మందు లోచనములలోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంతు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనంధిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ నవంబరు 23 వ తేదీ శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పగ్రహము	అధ్యగ్రహము	సముద్రము	వీధిలు	వీధిలు
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	వీధిలు 1 నుండి	వీధిలు 1 నుండి
గోపాలపూరు	80.0	72.7	...	88.61	42.89
పాతేరు	81.7	76.9	...	21.97	84.25
కాకినాడ	82.3	78.1	...	28.69	85.94
బందరు	86.4	78.8	...	43.22	87.93
గుంటూరు	88.9	72.8	...	21.65	80.42
నెల్లూరు	* 86.8	75.7	...	37.55	29.88
మద్రాసు	87.1	75.7	...	53.84	89.88
హైదరాబాదు	86.8	65.7	...	18.31	80.80
అనంతపురము	90.5	72.8	...	14.78	28.18
బళ్లారి	* 91.1	69.5	...	12.37	19.29
కర్నూలు	* 92.0	70.6	...	18.52	25.14
కడప	91.9	74.5	...	36.91	28.61
బెంగళూరు	* 83.9	66.6	1.12	24.75	33.40
నెల్లూరు	* 89.4	72.2	1.11	25.47	86.61
నెలమ	* 88.6	74.7	...	19.09	86.76
కోయంబూరు	86.4	71.8	...	16.60	19.06

వాతావరణమునందలి మార్పులు కొంచెము ; భూప్రజ్ఞేమంది వారు ప్రసారము కూడ అంతగా జూరలేదు. పోర్టు వైయరునకును మద్రాసు దక్షిణ తీరమునకును నడుచు వాయు విల్లును కలిగినట్లు బంగాళా ఖాతమున నూచనం గానవచ్చినది. క్రొత్త యాగ్నేయ వాయువుల పోర్టువైయరు వద్ద బలవత్తరముగా వీచుచున్నది. ఉత్తర సర్కారులలో ఈకాశ్య వాయువులు సాధారణముగా వీచుచున్నది. మార్పులు మిక్కిలి అల్పములగుటచే వాని స్థితిగతుల ననుమాన పూర్వకముగా నిరూపించుటకు వలనవచ్చును. దక్షిణాగ్రమున తప్ప, సాధారణోష్ణస్థితి తక్కువగా నున్నది. లగతి యష్ణస్థితి యిక్కడను దత్తమందలచుటలోను అధికముగా నున్నది. రాత్రియుష్ణస్థితి అంతట సధికముగా నున్నది. బొంబాయి దక్షిణ హిందూస్థానములలో తప్ప, వాయువ్యోత్తర అంతట సధికముగా నున్నది. బొంబాయి దక్షిణ హిందూస్థానములలో కూడ మేఘములు కొలదిగనే యున్నవి. ఇతర స్థలములలో ఆకాశము మబ్బు పట్టియున్నది ; కొన్నిచోట్ల నిలిడముగ పట్టియున్నది. మెసూరులోను కర్ణాటక జిల్లములలోను గాలివానలు బాగుగ కురిసినవి. నేడు మద్రాసు తీరమునను దక్షిణమునను బహుశ వాన కురియవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

The Viceroy's Tour.

DELHI, November 22. H. E. the Viceroy will leave Delhi on the 27th November and will visit Bharatpur returning to Delhi on the 29th. The party accompanying His Excellency will be Sir John Wood, Mr. J. Maffey, Lt. Col. R. Verney, Lt. Col. H. Austen Smith, Major Alexander and Arkwright and Captains Dennie and Lord Currie.

Control of Foodstuffs in Certain Areas.

DELHI, November 22. The following is published in the current issue of the "Gazette of India" Education Department. Foreign and Political Department.—The control of wheat, Barley, rice, Maize, Jowar, bagra, gram and pulse in administrated areas in Central India is notified. Control of wheat, rice, Jowar, salt, pulse and gram in administrated areas in Hyderabad State is notified.

British Troops Reception at Baku.

DELHI, November 22. A Press Communique says:—On the occupation of Baku by British and Russian troops on the 17th November, they were given excellent reception by the inhabitants especially by poorer classes. Much looting was done in the town by the Turkish troops during the three days prior to their withdrawal.

H. H. the Maharana Udaipur has generously offered Rs. 3,00,000 towards the expenses of war. The offer has been gratefully accepted.

Calcutta

Port-War Problems.

Professor Muir's Lecture.

Bolshevism and Kaiserism the Same.

CALCUTTA, November 22. Before a large and distinguished gathering of Europeans and Indians at the Empire Theatre this evening Professor Ramsay Muir delivered an interesting address on the problems of peace. Lord Ronaldshay presided. In introducing Professor Muir, His Excellency said that the lectures special knowledge and study of modern history qualified him to give them some thoughts on the coming peace problems. Prof. Muir in the course of lengthy speech said that they were all rejoicing that right had defeated might but their joy was obscured by two reflections, namely the thought of thousands who had died in order their fellow men might be free and secondly the anxious anticipation of what the coming years had in store for the people. They all know what a difficult task the organisation of victory was. The organisation of peace would be tenfold difficult. Kaiserism had been defeated but they had now to face Bolshevism. Bolshevism disregarded social laws and even the demands of morality and was akin to Kaiserism. The peril of it was increasing everyday. Everyone knew the horrors perpetrated by Bolshevism in Russia. Democracy was not consistent with Bolshevism and in the days to come the Allies would have to face the necessity of policing the remainder of Europe. The Allies would have also to solve a most difficult economic situation. This could only be done by effective and organised co-operation among the civilized states, the citizens of the state concerned loyally holding together and resisting Bolshevism. The third thing the allied would have to solve was the absolute necessity of some sort of political reorganisation of the states in this connection the phrase "the right of self determination" was being frequently held. He could not understand what the determination meant. Various interpretations were being put upon it, but no practical interpretation of any value had yet been forthcoming. The allies would have to organize means to prevent war in future. It seemed inevitable that something like a league of nations would have to be organized, but it should be built slowly and steadily and upon very secure foundation. The practical difficulties of a successful organisation like a League of Nations were immense and the past history showed that much care and attention must be spent upon the principles that would underlie a league of nations. The meeting came to a close with a vote of thanks to Prof. Muir by Lord Ronaldshay.

Influenza in Calcutta.

CALCUTTA, November 22. Influenza deaths in Calcutta on the 20th were 68 against 43 on the previous day. The total deaths registered during the week ending the 16th November were 1030 being the highest number recorded in any week this year and higher than the corresponding week of last year by 590. During that week influenza deaths numbered 434.

Punjab

The Punjab Council.

The Reforms Discussion.

LAHORE, November 22. At the Punjab Legislative Council on Thursday the informal discussion of reform resolutions moved by various non-official members which began on Wednesday afternoon was continued. The Vice-President the Hon'ble Mr. Maynard presided and may well be complimented on the manner in which he discharged the arduous duties of the chair. On this occasion other official members co-operated in assisting non-officials on points of practical difficulty as well as by offering valuable information and suggestions without actually taking part in the discussions of the 24 resolutions in the agenda several that were of an overlapping nature were dropped automatically. The remainder were taken up in a convenient order which was determined by their subject matter. One of the most important of these was a resolution on franchise, which evoked considerable debate and finally resulted in modifications which appeared to satisfy all

parties and aimed at precluding the ascendancy of Urban classes to the detriment of the interests of rural population. The resolution on Mahomedan representation in provincial council led to an awkward situation with regard to right of the Sikh community. Mahomedan spokesman claimed 50 percent of the seats and Sikhs in spite of the right of a separate electorate in common with both Hindus and Mahomedans failed to secure the passage of their motion to reserve a definite number of seats for their community. The Vice-President found it necessary to make an appeal to all on the score of sectarianism and to leave question in the hands of reform committees after recognising each others just claims. The Hon'ble Sardar Gajjan Singh made an eloquent defence of his community and he expressed his confidence that the Government would do Sikhs full justice. This discussion was finally concluded at a late hour in the afternoon.

South India

Rejoicings in Nizam's Dominions.

SECUNDERABAD, November 22. Yesterday was declared a public holiday by His Exalted Highness the Nizam throughout the whole of his dominions in celebration of the cessation of hostilities. His Exalted Highness very generously sanctioned the distribution to the poor of rice, cloth, blankets, etc. to the value of Rupees two and half lakhs. November 28th has been declared a public holiday in administrated area by the Hon'ble the Resident and celebrations will be continued on that day. There are to be grand military sports and torchlight tattoo. Sir Stuart and Lady Fraser will hold an official reception later in the evening.

పూనా మండల కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము.

21-వ తేదీన కీటునాదాలో సభ జరిగినది. మరి మూడు తర్వాత ములంకర్లము కాన్వెన్షన్ జరిగినది. మరీ మూడు నెలలకొకసారి జరిగినది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు పంపిన కొన్ని తీర్మానము లాలోచించబడెను. ప్రతినిధులకు ప్రయాణవ్యయమును నియమించుట అసమంజసము. ప్రతినిధుల ప్రయాణవ్యయములకు ధనమనొసంగవలెనను తీర్మానము లేక గ్రీకునిగా నామోదించబడినది. బొంబాయి మున్నగు నోకటి రెండు రాష్ట్రములందు రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును పూర్తిగా నమలు జరిపి మాత్రమను తీర్మానము నామోదించి. యుద్ధమున కింకను ధనమనొసంగవలెనని ఇండియా కానన సభలో చేయబడిన తీర్మానము వేరీయుల కనమృతము గాన చాని కంగీకరింపరాద దను నిమయమున నభిప్రాయభేదము కలిగినది. ఆ తీర్మానమును మరల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ జనరల బాడినా లాలోచించవలసినది నూదించుటకు తీర్మానింపబడినది. సంస్కరణ సంఘముల సభ్యుల యేర్పాటు సలూచియున లేదని తీర్మానింపబడెను. సభకు చాలమంది వచ్చి.

నిరణ వృత్తాంతము:—మదనపల్లి తాలూకా పీఠేరు గ్రామములో మండలకాన్వెన్షన్ కేంద్రము ధర్మకాన్వెన్షన్ కేంద్రము నిగియించు విద్యాదాతలను అగు అబ్బూరు వేంకటేశ్వర కాన్వెన్షన్ కాలధర్మము పొందినది తెలియజేయుటకు చింతించునాము.

పల్నాటిపీఠల జాతర:—గుంటూరుజిల్లా, పల్నాడు తాలూకా, కారెంపూడి గ్రామములందు "పల్నాటిపీఠలు" యుత్సవము డింబరు 3, 4, 5, 6, 7 తేదీలు జరుగును.

తిరువలరాసుని పరవమందీరము:—మలుగురు గ్రామమున వై పుద్దక భాండా గారము 16-వ తేదీన స్థాపించబడెను.

ఆమృతాంజనము

పక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0.

తంబొమ్మల మామృతము.

సృష్టిపునాకృతుల నానోలును

నామృతపు పోల్ల పోగొట్టును.

వివాహనగలిగి యుండును.

ప్రతిముంటు నుండుదగినది.

మోహిని తైలము:—శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

ఆమృతాంజనం డిపో, 6, తంబొమ్మపేట, మద్రాసు.

చెన్న పురి హోకోర్టు

దేవస్థానాదాయములు

(స్వామయ్యారావు, అబ్దుల్ రహీం, ఓబ్బళ్ళి, కవుట్టు ప్రాబుల్లగారి యెదుట)

నిన్న స్వామయ్యారావు తలిచ్చేరి తిరువేంగడ దేవాలయ వివరమున వచ్చిన తిథిరాయను పరిష్కరించిరి.

అద్యోగేటు జనరలుగారి అనుజ్ఞను పుచ్చుకొని, టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారు, తిరువేంగడ స్వామివారి దేవాలయ ధర్మకర్తలు, ఆలయ పరిపాలనమును బాగుగ చేయుచు చెడగొట్టుచున్నారనియు, ప్రకృతిపు దేవాలయ ధర్మకర్తలను తినివేయించి దేవాలయ పరిపాలనమున కొక స్కీమును తయారుచేయించు కొనుచు ఉత్తరార్ధాడు జిల్లాకోర్టులో, నొక కేసును దాఖ్యిరి. జిల్లాజడ్జిగారు రామచంద్ర అయ్యగారికి దేవాలయ పురోభివృద్ధిలో సేమియు సంబంధము లేదనియు, అందువలన వా కేసును దాఖ్యుటకు వీలులేదని కేసును కొట్టి వేసిరి.

కొంతకాలము క్రిందట రామచంద్ర అయ్యగారు జిల్లాకోర్టు వైస్ చాంసెలర్ లో అపీలు చేసిరి. ముఖ్యస్వామయ్యారావు సర్ వారినిగారు, స్వామయ్యార్ తిరుమలస్వామిశాస్త్రిగారును అపీలును తీర్పుచెప్పటలో ఏకాభిప్రాయము కాకపోయిరి.

అందువలన ఈ కేసు స్వామయ్యారావు రహీం, ఓబ్బళ్ళి, ప్రాబుల్లగార్లవద్దకు తెలియ పేటంటు ప్రకారము మరల అపీలుకు వచ్చినది. స్వామయ్యారావు కేసును జిల్లాజడ్జిగారు కొట్టివేయుటలో సేమియు తప్పేమియు లేదని అభిప్రాయ పడి, క్రిందికోర్టు తీర్పును ఖాయపరచిరి.

కానిస్టేబులు శిక్ష రద్దగుట.

(స్వామయ్యార్ తిరుమలస్వామిగారి యెదుట)

అబ్దులు బసీతు అనుపోలీసు కానిస్టేబులు, (సెన్సిటెక్ సీ యుఖ్య స్వామయ్యార్ కారుల కోర్టువద్ద లూటింగు కేసులలో చిట్కొనినవారి బంధువులయొద్ద లంచములు పుచ్చుకొనుచున్నారని, ఎక్కువ మేజస్ట్రేటుగారు, అతని కొకమానము కఠికశిక్షయూ, ఏబదిరూపాయలు జరిమానాయూ విధించి యుండెను.

నిన్న రావుసాహెబు సంబంధము మొదలియ్యారుగారు అబ్దులు బసీతుపక్షమున స్వామయ్యార్ తిరుమలస్వామిగారి యొద్ద మేజస్ట్రేటుగారి తీర్పుపై అపీలు చేసెను.

క్రావును ప్రాతిభ్యాటకు, దొరకననువారి పక్షమున శిక్షను ఖాయపరచబయినది వాదించిరి.

స్వామయ్యార్ తిరుమలస్వామిగారు గల నేరము అంత బలవత్తము కాదని అభిప్రాయపడి క్రింది కోర్టువారి తీర్పును కొట్టివేసి, శిక్షను జరిమానాను రద్దచేసిరి.

కానిస్టేబులు శిక్షించబడుట

ఎక్కువ మేజస్ట్రేటు మేజస్ట్రేటు బడిగారు, తేలి పట్లోని మెజరు వాడనుగారి పోలీస్, పార్లమెంటు అను పోలీసు కానిస్టేబులు ప్రవేశించి తోటమాలి యొద్దకుండి ఎనిమిది ఆకాలను బలవత్తపెట్టి తీసికొనినందులకు గాను అతని మీద తేబడిన కేసును విచారింపి దోహదని తీర్చారని, 20 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి. 20 రూపాయల జరిమానాను కానిస్టేబులు చెల్లించజాలక పోయినందులకు మూడువారముల కఠినశిక్ష, నలుభయిండుటకు తీర్పుచెప్పిరి.

బొంబాయి యుద్ధశాఖవారిట్లు ప్రకటించిరి:—ధాన్యపు వర్షమును మొత్తముగ గాని చిల్లరగ గాని కేయవారందరూను బర్మాకుండి సముద్రమార్గమున బియ్యమును గాని లేక హిందూ జేశమునందున్న యితర భాగములనుండి గాని యిరుపదావొనియ గ ధాన్యమును సౌకర్యముగ తెప్పించుకొనగోరువాడు లైసెన్సును పొందవలయునని ఆహ్వానితారని తీర్పుయించివారు ఈ సదుపాయములచే తాము తెప్పించుకొన్న బియ్యమును గాని ధాన్యమును గాని క్రియించదలచుకొన్నవ లైసెన్సును తీసికొనవలయునని నిర్ణయించబడినది. నీవిలు సప్లయ డైరెక్టరు ఉత్తరువు లేనిచి బర్మాకుండి బొంబాయికి బియ్యమును పంప గూడదు. బొంబాయి రాష్ట్రమునున్న యితర కేంద్రములకు గూడ పంపగూడదు. లైసెన్సులను పొందినవారికి తప్ప యితరులకు పంపగూడదు. లైసెన్సులు ఈయబడినవారికిగూడ ముందు పుచ్చుకొన్నవారికే మొదట పంపబడును. బొంబాయి రాజధానికి పోవుధాన్యమునకే ఇది వర్తియను. హిందూ జేశమును యిరుపదావొనియ ఆహారపదార్థములు ముందుచీటిని పుచ్చుకొన్నవారికే పంపబడును.

స్థానిక వార్తలు

నిన్ను జాత్యుద్ధాధికారి సంఘము:— కేపు తేల్లవారి 8 గంటలకు చింత్రపేట కార్యాలయములో బహు సంధస్వామిగారును ఎమ్. ఆర్. జంబు నాథుడు గారును విద్యుదు గురించి యువస్థానించెదరు.

రిక్రూటింగు:—ప్రకృతిము, యుద్ధము విరమింపబడి నందున కొత్తవైనికులు, అనవసరమనియు, అందువలన సైనికులను చేర్చుటకు రిక్రూటింగు అగత్యములేదని బెంగళూరు రిక్రూటింగు అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు కార్పొరేషను:—26-వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 1-15 గంటలకు రిజిస్ట్రేషన్ లో మదరాసు కార్పొరేషనువారి స్పెషల్ మీటింగు జరుగును. వాటర్ వర్క్సు సీటిస్టయిలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వమువారి మిషెరాండమును ఈవింగ్ బజారు ఆంగళ్లకు కావలసిన కట్టడమును గురించి చర్చ జరుగును

దేలీయ ప్రార్థనసమాజము:— కేపు (ఆదివారము) పగలు 11 గంట పెరంబూరులో రాఘవాచారియార్ వీధి 15 నెం. భవనమున ప్రార్థనసభ గల ముఖ్యమంత్రి. అదినమున నే మధ్యాహ్నము వైస్ రింగ్ అత్యున్నత ప్రార్థన సభ కూడ ఒకటి జరుగను. తేలూరు మునిశ్వరయ్యగారు ప్రార్థన సభ్యుడయి. ధర్మపురి శ్రీకృష్ణగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. "త్యాగము" అనువిషయము గూర్చి యువస్థానించెదరు.

కలకత్తా - మదరాసు అల్లరులు.

లండన్, నవంబరు 15:—మదరాసు, కలకత్తా నగరములయందు పెద్దెంబరుమాసములో జరిగిన అల్లరులను గూర్చి సిజిజిహము ప్రభువుగారి దేశీయప్రశ్నకు ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువుగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. రోనాల్డుషేగారు ఈఅల్లరులను అతి చాకచక్యముతోడను, విశేషబుద్ధిసామర్థ్యముతోడను అడచి దివ్యముగ పాటుబడిరి. లేనిచో ఈఅల్లరులు విషాదకరముగ పరిణమించి యుండెడివి. కలకత్తాలో పోలీసు కమిషనరు, సైనికాధికారుల ప్రవర్తన మెంతయు ప్రశంసార్హము. వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు వీరి కాన్వనియన్సులమును ఉచితరీతిని గ్రహించిరి. మదరాసు అల్లరులు కేవలము ఆహారపదార్థముల కరవుచే కలిగినవి. సర్ చందావార్గారు, స్వామయ్యార్ తిరుమలస్వామిగారి నివేదికము తక్షణమే ప్రకటించబడును. 806 నేరములలో 800 నేరములు నిజమైనవనియు దానికి బలకరమగు కారణములు కలవనియు నివేదికమున తెలుపబడినది. ఈ నిర్బంధావాసపు నేరములయందు వంగరాష్ట్రపు దొరతనమువారి రాన్వనియన్సును ఈ నివేదికము సమంజసముగ సమర్థించుచున్నది. దీనికొరకై ప్రత్యేకముగ నియమించబడినశాఖ ఆనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువగ తన విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించినది. ఇట్టి అపాయకరమగు నట్టియు, కష్టతరమగు నట్టివినియందు ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుభక్తినిశ్వాసములతో తోడ్పడినవారలందరూను సన్మానపత్రము నొసంగవలయునని వంగరాష్ట్రమున ఆరాజకము, దుండగములలో ఏల ప్రబలుచున్నదను సంగతి తధ్యము. దీనిని జాగ్రత్తగ కనిపెట్టి వీలైనంతవరకు సంహరించువారి ప్రమాదములు పుట్టుననియు, మరల ప్రజలు బాధలకు పాల్పడవలసినవచ్చుననియు ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువుగారు వ్యక్తీకరించిరి. ఈ విషయ దళయందు వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు ధైర్యముతో ఈ అల్లరులను అడచుచు అన్ని తెగల ప్రజలభావములను అతిజాగ్రత్తగ మన్నించుచు చురుకుగ పనిచేసిరి. ఆరాజకమును రూపుమాపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నిరంతరకార్యముండి తీరవలయును. కాన వారి అధికారమును తినివేయ వీలుపడదు. పూర్తిగ యుద్ధశాసనములనే ప్రయోగించుట అవసరమని ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువుగారు నుడువలేదు. కాని ఇదివరకున్న శాసనములు ప్రస్తుతపు శేషస్థితిని సక్రమస్థితియందుంచుటకు చాలనందున ఇపుడు తగినంత అధికారమును ప్రభుత్వమువారి కుండి తీరవలయుననియు తమ పాలనములోనున్న ప్రజలక్షేమము నిమిత్తము ఎట్టి ప్రమాదము కలుగకుండగ కేయటకు తగినంత యధికారముండి తీరవలయుననియు ఇన్స్పెక్టరు ప్రభువుగారు వ్యక్తీకరించిరి.

వృత్తాంతములు

వంజాబు కాననసభ:—21-వ తేదీని కాననసభ జరిగినది. రాజకీయ సంస్కరణములలో ప్రజాపాలనమును విభాగమును గూర్చిన చర్చ జరిగినది కొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను.

ఇంగ్లాండుకు పోవుటకు బయలుదేరిన బిక్ నీరు మహారాజుగారును, సర్. ఎస్. పి. సిన్హాగారును నిన్నటికోజున బొంబాయిలో ప్రవేశించిరి. వీరి 23-వ తేదీని బొంబాయినుండి పయనమై ఏగెదరు.

ఇంగ్లాండులో లిలకు మహారాయుడు కుమార్తెనింపగూడదనియు ఏవిధమగు రాజకీయోద్యమమున పాల్గొనగూడదనియు శేయబడిన నిషేధమును ఇంగ్లాండు దొరతనము వారు రద్దచేసినది బాప్టిస్టుగారు తుంటినిచ్చినది తెలియుచున్నది.

బొంబాయిలో యుద్ధవిరామము సందర్భమున 22,28 తేదీలను గొప్పఉత్సవములు జరుపబడును. ఉత్సవము 22 తేదీని ప్రారంభమైనది. 22,28 రెండురోజులు అన్నికచేరిలకు సెలవీయబడినది. కొన్ని ప్రదర్శనములగుడ ప్రదర్శింపబడినవి.

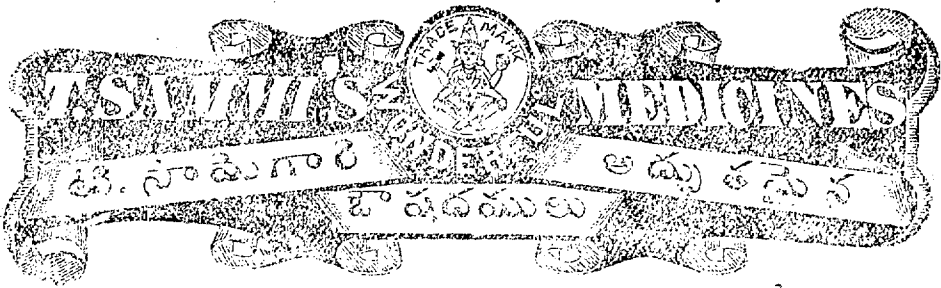
కలకత్తాలో వివజ్వరముచే 20 తేదీని 68మంది మృతులైరి. అక్రిందటి రోజున 48 మరు మృత్యువాతంబడిరి. 16 వ తేదీతో అంత్యముగు వారములో మొత్తము 1080 మంది చనిపోయినటుల తెలుపబడినది. ఈ వారములో పోయినటుల ఈ సంవత్సరము ఎన్నడును నేటివరకే ఇంత ఎక్కువగ జనము చనిపోయి యుండలేదు. నిరుద్యోగవర్తనము ఇతే వారమున 590 మంది తక్కువగ చనిపోయిరి. ఆవారములో ఇకల్లుఎంజా జ్వరముచే 484 మరు మృతులైరి.

అదనపుపోలీసు దళము:— అనామదునగరము జిల్లాలో అకోలా తాలూకాలో తొందరలు పొమ్మగా నుండుటచే సౌకవ్యరమునరకును అదనపుపోలీసుదళము నేర్పరుచుటకు బొంబాయి దొరతనమువారు తీర్పునిచ్చిరి. అందులకుగ వ్యయము రు. 41,800 ను ప్రభుభరించవలెను ఆగష్టు నెల 10 వ తేదీ సాయంకాలము అకోలా మాన్యు తాదాదాని (మహమ్మదీయుని) కొందరు హత్యచేసిరి. కట్టలలోను గొడ్డళ్లలోను ఆతనిని కొట్టిచంపిరి. ఆతనిఇంటిని తగులబెట్టిరి. ఆతనిశరమును అతనిబండిలోనే వేసి అతని గుమ్మముకడనే దహనము చేసిరి. ఈ హత్యకేసు అనామదునగరంలో విచారణ జరుగుచున్నది.

యుద్ధయుణ చరీటానుల సభయందు వెల్లింగ్టన్ సతిగారిట్లు తీర్చానించిరి:— మిగిలినసామ్మ్యూతో వెల్లింగ్టన్ సతి వైద్యాలయమున పేరుతో ఒక వైద్యాలయమును స్త్రీల ఉపయోగార్థమును, సిల్లలనిమిత్తమును సెలకొల్పవలయును. పూర్వమునలె పాలను పందిపెట్టవలయును. (ర జ ల ఆ రో గ్యమును అరయుటకు పోవలయునని నియమించబడిన వారు ఆరోగ్యస్థితిని అరయుచునే యుండవలయుననియు తెలిపిరి. వీటిని మున్సిసిపాలిటీవారు తమ స్వాధీనములోనికి తీసికొనువరకు ఇటులనే జవగవలయుననిరి. ప్రశువచిత్రాలయముల నిమిత్తము పోలీసుబసిదికు నిధి ధర్మకర్తలొసంగిన రిలక్షుల యావ్యముల విరాళములు ఈ ఆలయములు కార్యనిర్వాహములు నిమిత్తములు నిసిపాలిటీవారి వశము చేయబడినవి. ఈ వైద్యాలయములు ఆదేశిని జనగుమండవలయును. ఇంట్లింగ్టన్ సతిపేర నుండవలయును ఈవికల్పాలయములకు సంబంధించి వేరొక చిన్న వైద్యాలయమునుండవలయును సభవారందరూ తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. ఈసూచనలకు కార్పొరేషనువారికి తెలియజేయవలెననిరి.

మిత్రమండలి ఖయిదీలు.

పారిసు నవంబరు 20:—ఆల్బెను తెల్లీయములకుండి యు జర్మనీలోని వివిధభాగములనుండియు విముక్తులైన మిత్రమండలి ఖయిదీలు దినమునకు గుమారు 1000 మంది చొప్పున పారిసు నగరమునకు రమ్మయిన్నారు. వారు ఆలసట, ఆకలి, అపరీతుభత, కష్టహీనత మున్నగు అవధుల అంత్యస్థితియందున్నారు. జర్మనీ, మానుష ప్రపంచమునకు చేసిన మహాపరాక్రమమునకు రూపక కావలసి యున్నచో ఈ ఖయిదీల సీతులు విశేషమగు రుణపు నొసంగ గలవు. ఇట్టి అపవారముల మూలమున జర్మనీ నాగరిక లోకమున జేరుటకు అయోగ్యమగుచున్నది.

యీ అనుభవములయొక్క గుణాతిశయములను మెచ్చి యెక్కిబిషన్ కమిటీదార్లవలల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి వున్నవి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరముదెలుకు, కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పార్శ్వ శాయాపు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాచువు నొప్పి, అతి కీక్రుముగా స్వస్థుగును.

దీని వెల 0-8 0. పెద్దదల్లి 2-8-0

హిందుకమాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుకూయుట, అజీర్ణము, ఓకలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, జన్ని, తేలుకుట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు బుతుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధములయిన నొప్పులున్న అతి కీక్రుముగా స్వస్థుగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుండి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములను బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీని వెల రూ. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేట, నానాకారుపేట, చెన్నై నట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బుడ్ పూర్తివైయర్) ఇది కంఠమాల కారకము; మేహపాడలు, మేహరణములు, (గంధిరణము, నరుపులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును తుద్దచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల ర. 1

తైలకాక:—తైలకాక, పచ్చకాక, మూత్రజ్వారమున తాళగూడని మంట, దుర్బాసము పెరుగుట మొదలగు మూత్రజ్వారమున కలిగెడు శ్రీ సంబంధ రోగములను 8 దినములలో తుడుక్కును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దసీసా 4-0-0.

దగ్గుముందు:—ఇది దగ్గు, కుక్కదగ్గు, రొమ్మ నొప్పి, గొంతుకమ్మట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అనుభవము. వెల 1-8-0.

సప్తకాన్య:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీనమును, నిద్రలో ఇబ్బందులతో మగుటను, ఇంద్రియ లోపమును, స్వప్నపరచి యుండియును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతనము లేనివాండ్లకు మొగతనము కలుగ జేయును. దీని వెల 1-0-0

92, అణ్ణాపిల్లపేట, నానాకారుపేట, చెన్నై నట్టణము.

జ్వర హరి

దీనియొక్క నామకేయము తెలుపుచియే జ్వరమును హరింతుట కిది సాటిలేనిదయ్యెను. మరేయీ (విష నా (యజ్వరములను, విడిచి నిడిచి వచ్చు జ్వరములను యెత్తివది. కొయినా పుచ్చకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరూ జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్ణయముగ జ్వరముందు సమయమందున యీ ఔషధము పుచ్చకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో సుకరి యొక్క ఉత్తరము:—

వకీలు (అటార్ని-అట్-లా) షాంరావ్ షాండు రంక్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వరములను తుడుక్కుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోష పూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షాకాల మారంభమందు సాల్ ఫెట్టిలో నుండు నా గ్రామములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించుచుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే విరంధరు స్వస్థత చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును నీసాఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కట్టమైన యెడల చేరుగాయి క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,
బ్లక్, బాదక్ అంకు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనీకార్ వీధి, మదరాసు.
(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company,
15, Armenian Street, MADRAS.

కాబట్టిగాను ఉచితముగా పంపబడును.

TOHFAFROSH
WATCH & Co.,
Dealers in Watches
Materials Tools,
BHENDI BAZAAR,
POST No. 9,
BOMBAY.

(31) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.

వాంటి ప్రాంతి నివాసాటి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము ఆతివీరచనము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధులను హరించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎవరుండుగురిని బ్రతికించినది.

వెన్సియన్ మిషన్ సానైటీ రికరెకు టి ఎఫ్. నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంటిలేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుంముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణవిండియాలోనుండు నన్నాగుగిడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంటిలేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండెను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంట్రోతు-మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వందుకుగాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ నుమారు, ఆనగా నడితరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. సత్తము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగిచ్చి నాకు నందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీమలు ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వమైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధపాత్రలోను వర్తకులయొద్దను దొరకును నీసా ఒకటికి వెల అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కట్టమైన యెడల చేరుగా యి క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,
బ్లక్, బాదక్ అంకు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనీకార్ వీధి, మదరాసు.
(1122) Agents: Oakley, Bowden & Company,
15, Armenian Street, MADRAS.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

మొదటి మొదటి మహావీరచరణలయందు
నామకేయములు, పదార్థములు, యావత్
మొదలగు విషయములు. పూర్తి వివరములుగలవు.
వెల రు. 1-8-0. గొప్పజేసు.
అంతరిక్షా గ్రామమునకు, 3, రిండాకెట్టిపేట,
మదరాసు.

భక్తసమాజము:—ఈవెల 10 వ తేదీని ఖురదాకోడ్డు గోగల రైల్వే స్టాండ్ వోన్యోగమున చాలమంది శేషచారి గారి నుద్దేశ్యముతో నొకసభను గావించి సైసమాజమును నెలకొల్పి నేకగ్రీవముగా తీర్చానించెయ్యెను. సమాజ ముఖ్యోద్దేశములు: (1) ప్రతిరోజువారమును పండుగదినములందును దేశభవన జేయుదుండుట (2) భవనహాయము చాలగల్గిన బీదల కన్నదాన వస్త్రదాన విద్యాదానాదికములను చేయుదుండుట. ఇప్పటికి రెండు సభ్యులు గలరు. సభ్యులుగా జేరు నా రభచుపట్ల మొక యజ్ఞాచార్యు. నెలనెలకు జెలింపు మండవలయును. అని కార్యదర్శి గుమ్మలూరి లక్ష్మీనరసింహ శర్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

విషజ్వరము! ఇన్ ఫ్లు ఎంజా విషవడిసెము

ఇన్ ఫ్లు ఎంజా సాల్టు (లేక విషజ్వరములకు ఉప్పు.) ఇది ఈ రోగమును నిర్మూలముచేసి ప్రాణములను కాపాడును. ఇతరవిషములను గోరువారు, (1858) హరిదాసర్ వైద్యశాల, రామపురం, మద్రాసు.

రైస్ మిల్లు వేలం నోటీసు.

తెలంగాణలో వుండే శ్రీ వేణుగోపాల రైస్ మిల్లును, అందరి యావత్తు మిషనరీలును, అది కట్టబడియుండే సుమారు 10260 చదరపుగజముల స్థలమును, బిల్డింగులు, కొట్లున్న, డిజిలంబరు వెల 1-న తేది ఆదివారం సాయంత్రం 2 గంటలకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం లిక్విడేషన్ గారి వల్ల వేలం చేసి కొట్టివేయబడును. వేలంపాడునాడు 500 రూపాల భరాకతు వుంచవలెను. పికిలున్న, ఇంకా యిన్ ఫర్ మేషన్ కారుల నీక వారు ఈ అప్లికేషన్ కు క్లౌన్ గుచ్చు. చె. వెం. సుబ్బారావు, లిక్విడేటరు. 1875

నోటీసు

1. కర్పూరజ్వరము ప్రవర్తన అప్పలస్వామి, వొరె రామన్న బ్రదర్స్ వార్ల తాలూక పాన్నాగుపరవా నినుబ్రో అ రైలువద్దకు శ్రీరాజ్యలక్ష్మీనాథుని రైస్ ఫ్యాక్టరీని 1-12-18 తారీఖున యిదిగుర సామాజికోటి ఫ్యాక్టరీవద్ద వేలం జరిగించబడును. (1876)

ఆస్తి లెక్కలు.

(a) సదరు ఫ్యాక్టరీకింద భుక్తమవుతున్నదే య 1-90 ట్లు భూమిని మంచికట్టడముతో తయారుచేయబడిన పెద్దబిల్డింగున్న, కడపరాయితో తయారుచేయబడిన బారు వసానాయున్న, ధాన్యం నిల్వనిమిత్తం ఏర్పన్నబడిన కడప రాయిపరిపించిన కొట్లు 11 గల లయనున్న, వంటనైరా లకు యేర్పన్నబడిన పెద్దగ 6 ల పారు వెంటబిల్డింగున్న, హాలీలు కాపురం వుండుటకు పెద్దగ 6 గల పాకాల లయను న్న, పూకగిల్వవుంచుకునేమిత్తం కట్టబడిన పెద్దహాలు గల పాకాయున్న, సదరుభూమిలోని మంచినీళ్లబావులు 2 న్న, పుష్పనీళ్లబావిన్ని, వేపచెట్లు, తాటిచెట్లు, యాత చెట్లున్న.

(b) పెద్దబిల్డింగులో అనుర్వబడియున్న యింజెన్ 1 స్టెం, (లిబానియా బాయిల్ 1 స్టెం, యిందలి సామానులు న్న, యిండ్లు-సంబంధించిన దుంకీలు 2 న్న, ఆన 1918 సం॥ 10॥ మాస్సులో లెప్పించిన కొత్త మంచినీళ్ల రంగూన్ వల్లను ఆ రిక్టీ ఫైజువి 2 న్న, యిండ్లు సంబంధించిన నెలి వేటెడ్లు, గాలిపంకాలు, జల్లెడలు, బొంబాయి సానీటరీ తయారు కాగల వాల్లర్లు 3 న్న, యిందలిసామానులున్న:—

(c) పుష్పకువిజ్యం తయారుచేసే పాకెట్లరు, గాలి పంకా ల్లు వుడికింజే యింపతోట్లు 2 న్న, సుమారు 200 లు ఆంధ్రానుగల కడపరాయితో తయారుచేయబడిన కల్లె, 200 లు వడ్డు నాకసోయగల గచ్చు (కుంకు) బావులు 3 న్న:—

(d) డయిలెట్సు, సీరుదాగలి, తిరుగుడు, స్టోరకొట్లో వుండే సామానులు సహా:—

2 వాట ప్రసిడెంటుయిన్ ప్రకారం కొట్టివేయబడును. వేలంపాడుకుండును 500 భరాకతున్న, సాట కొట్టివేయ బడినవేలంనీ, 2 గానతుతో చేర్చి రు.2000 ల అడ్వాన్సు న్న, సాటతారీఖులగానుకు రో 15 ల లోగాని మొత్తం కల్లించవలెన్నిదిగాను యేర్పాడు. పాన్నారాజు వుత్త బ్రదర్స్ అప్పలస్వామి. (సెసిడెంటు.

వలభద్ధమునకు మంచిమందు

కరోలా.
వాసనలేదు, ఏరుచితేదు,
బలవదార్థము, పులితేపురాదు,
భేదులుగావు, దినము కాతగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
గ అయ్యెలాగున నిర్భయోధన
గావించును.

శీ పాను, 1 పాను నీసాలు
నీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరుగారి
లీవరు టానిక్.

వైత్యమునకు మంచిమందు.
రోగులకు సంభవించు తల
వాల్చికి, అశక్తికి, చెడిన శక్తి
మువలన గలుగు బాధలకును,
లలవలకును, అకలిబాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విసు
గునకును, అతీర్థ భేదికినిమంచిది.

నీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ మాట్రి.

ఎరువుగా నున్నను వెరసి
నకు వెంట్రుకలను తడిగఱు
మినమినలాడు నలుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్పు
గలదు. స రో ఫ లి త ము
శాశ్వతము.

ఈ సాల్మ్యూషక్ టై పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీపత్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

మంచి లాభము.
మా త్రయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూబు
తెల్లనియింగున 10 రులముల పెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.

ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!

కాశీలో మూడుదినములు
ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను
వికడముగా చెప్పబడుచున్నది.

విలాసము:— 1827
కే. ఎస్. ముత్తయ్య అండు కంపెనీ,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.

K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

మలయ చందనము
(1251) పెగోగమునకు కువారము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎరికిని
తెలియదు. పత్తియు తేట. పిచికారీ
మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిచేయు. దువ్వ
మైన మా మలయచందనము ఎటువు
రెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల
పెగోగముచు మాడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధర్వపార్కసి, రాజమండ్రి.

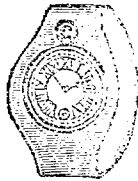
ఆత్మజిజ్ఞాస.
దయ్యముల సర్వాదును గురించిన శాస్త్రీయవిజ్ఞాన
గ్రంథకర్త:— సా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
విజ్ఞులై చక్కని గ్రంథము తెచ్చి 2-0-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
హైదరాబాద్ 212, నడకాను.

హనుమాన్ గ్లాసు సిమెంటు

దీనిని క్రొత్తగా బెంగుళూరువాస్తవ్యులు చక్ర
వర్తిగారు కనిపెట్టిరి. మేమే సోలు యేజంట్లము.
ఇక బాడీలు, చిమ్నీలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రద్ధ
అగునను భయము నవసరము లేదు. వై నుదహ
రింపబడిన సిమెంటుతో అతికిన అతుకుకొనును.
న్యూ ఇండియా కార్యాలయమువారు దీనిని వాడి
యున్నారు. దీని ఉపయోగమును చూచి అచ్చెరు
వైందిరి. ఒక అర్ధరూపాయకు ఒక బుడ్డి వచ్చును.
100 గాజువస్తువులను అతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్తు
వులను కొని సొమ్మును వృధగ పాడుచేసుకొనుట
కంటె ఈసిమెంటును కొనుక్కొనుడు. ఒకమారు
ఉపయోగించిన తరువాత దీని యీవశ్యకత మీకే
తెలియును. హిందూ దేశమంతను బర్మా, బ్రెయి
టు సెటిలుమెంటు, సింహళములలో నలు యేజం
టులు కావలయును. ఏజంటుగ నుండగోరువారు
యిట్లు వ్రాసికొనవలయును. 962

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
బ్రాంచి: మధుర. **కంజీవరం.**

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు
1241

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేలై
నది. చూచుటకు ఆందముగా నుండును.
ఇండియావేళ మంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది
యున్నది. ఈ నెలలోగా తెప్పించుకొను
వారికి మేలైన ఫాక్టరీ పేనా బహు.

మాన మిచ్చెదము. త్వరపడు. గడియారము ఒకటికి తోలు
పట్టినో సహ రు. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ.
మేలైన మంతటి గడియారము 7-0-0.
మేలైన ప్యాకెట్ గడియారము 3-8-0
రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.
డబ్బ్యు. ఆర్. ట్రంక్ ఆంగుకో, 24, బందరుపేటి, మదరాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 524

పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనను
వ రి కిం పు డు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది నీసాలు విక్రయించు
బడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింహళ,
మలియాళ, గోవా, ఫిజి, బెరెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు మాడ నీ సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మాహాభారతము “విశేషముగ లోకామయవార” కన్న
మాత్రం నీసా మీ యింట నున్న యెడల, చూటికి కైదుగ్గుల
సమయమును, నిశ్చించి, మురపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీలము, కీలనాటము, అతీర్థము, పార్శ్వనాథము
బర్హము, మాంబర్హము, మలబర్హము, బర్హ, గెలవడు బొప్పి
యలహినత్, అనాలగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారమును,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు బర్హము, బర్హ, వాయువు, మలము,
చక్కెర కోగములను, ఈ సిద్ధాపద సేవనచే నాశ్వర్యముగా
భాయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో విశేషవిధము లగునట్టియు నుపయోగ
పడుటకు కర్మాటక మాలికలనుండియే యావధముల
తయారు చేయబడుదురు.

సిద్ధపద యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి నీసాము
దను ఉంచును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపాపవ్రతము, ప్రతి నీసాలో గూడి
యుండును. 260 మాత్రమున్న నీసా 4 అశా ను
మాత్రమే.

6 నీసాల లోకసారి తెప్పించిరి
అసాల భయ్యతోడే రు. 1-5-0
12. నీసా లోకసారి కొనిన 2-14-0
25. నీసా లోకసారి కొనిన 3-5-0

సమస్త ప్రజాగణులకు మాత్రమే బహుశః
దీనిని విశ్లేషణములకు దొరకును.

విలాసము:— శ్రీ నీతారామనవైద్యశాల, మదరాసు

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోరపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు,
రేకు, ఇనువపాపములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు కొణములగా
నున్నట్టి ఇనుకకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుక సామానులను గురించిన అన్ని
విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంకల్పించుకొనుట వలన
పొలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కొలి
పంతనే వానిని పకాలములో పరిభరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— **ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ**
సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తలపాపెట్టె నెం 555 రు,
350 **మదరాసు**

(వై కామ్రొజెక్షన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక వేరు కూడ నుదాహరించ గోరుచున్నారు.)